

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

20 december 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET TWEEDE AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING 2001

DECREET DERDE AANPASSING ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2001

DECREET INSTEMMING VERDRAG VERBOD VAN DE ERGSTE VORMEN VAN KINDERARBEID

DECREET INSTEMMING AKTE WIJZIGING VAN HET STATUUT VAN DE INTERNATIONALE ARBEIDSORGANISATIE

DECREET WIJZIGING DECREET BESCHERMING VAN LANDSCHAPPEN

DECREET WIJZIGING WET BESCHERMING VAN DE OPPERVLAKTEWATEREN TEGEN VERONTREINIGING

DECREET INSTEMMING OVEREENKOMST EG EN DE ZWITSERSE BONDSSTAAT, OVER HET VRIJE VERKEER VAN PERSONEN

DECREET WIJZIGING VAN SOMMIGE BEPALINGEN INZAKE ECONOMIE, WAT DE INVOERING VAN DE EURO BETREFT

DECREET VERMINDERING GEBRUIK VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN DOOR OPENBARE DIENSTEN IN HET VLAAMSE GEWEST

DECREET WIJZIGING DECRETEN RADIO-OMROEP EN DE TELEVISIE

DECREET OPHEFFING ARTIKEL 5BIS WET OP DE ELEKTRICITEITSVOORZIENING

DECREET WIJZIGING ELEKTRICITEITSDECREET

RESOLUTIE INVOERING SYSTEEM VAN DIENSTENCHEQUES

VERZOEKSCRIFT TOEGANKELIJKHEID VAN INFORMATIE DIE DOOR DE VRT VIA TELE- TEKST OF INTERNET WORDT AANGEBODEN

VERZOEKSCRIFT ERKENNING VAN DE VLAAMSE LEEUW ALS VLAAMS VOLKSLIED

Inhoud

Nr. 19

Donderdag 20 december 2001
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001	
– 18 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2 : Ontwerp van decreet	
– 20 (2001-2002) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001	
– 19-A (2001-2002) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet	
– 20 (2001-2002) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
Algemene bespreking	1
Sprekers : de heren André Denys, verslaggever, Eric Van Rompuy en Ludo Sannen en minister Dirk Van Mechelen	
Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001	
– 18 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2 : Ontwerp van decreet	
Artikelsgewijze bespreking	8
Sprekers : de heer Eric Van Rompuy en minister Dirk Van Mechelen	
Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001	
– 19-A (2001-2002) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet	
Artikelsgewijze bespreking	9
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zevenentachtigste zitting in Genève op 17 juni 1999	
– 730 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	11
Sprekers : de heren Frans Ramon, verslaggever en Patrick Hostekint	
Artikelsgewijze bespreking	12
Ontwerp van decreet houdende instemming met de akte tot wijziging van het statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfentachtigste zitting in Genève op 19 juni 1997	
– 731 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	13
Spreker : de heer Frans Ramon, verslaggever	
Artikelsgewijze bespreking	13

<p>Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen – 841 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4</p>	13
<p>Algemene bespreking Sprekers : de heren Jo Vermeulen, verslaggever en Jef Van Looy en minister Paul Van Grembergen</p>	13
<p>Artikelsgewijze bespreking</p>	15
<p>Ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging – 849 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4</p>	50
<p>Algemene bespreking Spreker : de heer Johan Malcorps</p>	50
<p>Artikelsgewijze bespreking</p>	21
<p>Ontwerp van decreet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, met de Bijlagen I, II en III, met de Protocollen en Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 21 juni 1999 – 909 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2</p>	23
<p>Algemene bespreking Spreker : de heer Patrick Hostekint, verslaggever</p>	23
<p>Artikelsgewijze bespreking</p>	23
<p>Ontwerp van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen inzake economie, wat de invoering van de euro betreft – 941 (2001-2002) – Nr. 1</p>	24
<p>Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking</p>	24
<p>Voorstel van decreet van de heren Johan Malcorps, Bruno Tobback, Patrick Lachaert en Jos Bex houdende vermindering van het gebruik van pesticiden door openbare diensten in het Vlaamse Gewest – 611 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 4</p>	26
<p>Algemene bespreking Sprekers : de heren Johan Malcorps en Jef Van Looy en mevrouw Marleen Van den Eynde</p>	26
<p>Artikelsgewijze bespreking</p>	30
<p>Voorstel van decreet van de heren Carl Decaluwe, Marino Keulen, Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en mevrouw Margriet Hermans houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, en van het decreet van 7 juli 1998 houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 – 890 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2</p>	32
<p>Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking</p>	32
<p>Voorstel van decreet van de heren Robert Voorhamme, André Denys, Johan Malcorps en Jan Loones houdende opheffing van artikel 5bis van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening – 923 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2</p>	33
<p>Algemene bespreking Spreker : de heer Robert Voorhamme</p>	33
<p>Artikelsgewijze bespreking</p>	33

Voorstel van decreet van de heren Robert Voorhamme, André Denys, Johan Malcorps en Jan Loones houdende wijziging van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000 wat betreft de medewerking van de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan de uitvoering van de openbaredienstverplichtingen van netbeheerders en houders van een leveringsvergunning – 924 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	34
Artikelsgewijze bespreking	34
Voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens, de heren Jacques Laverge, Robert Voorhamme, André-Emiel Bogaert en mevrouw Veerle Declercq betreffende de invoering van een systeem van dienstencheques en de inschakeling van de reguliere bedrijfssector in de markt van diensten aan personen – 681 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	34
Verzoekschrift betreffende de toegankelijkheid van informatie die door de VRT via teletekst of internet wordt aangeboden – 945 (2001-2002) – Nr. 1	
Verslag	35
Verzoekschrift betreffende de erkenning van de Vlaamse Leeuw als Vlaams volkslied – 946 (2001-2002) – Nr. 1	
Verslag	36
Regeling van de werkzaamheden	36

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.32 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Leo Peeters, Gilbert Vanleenhove : gezondheidsredenen ;

Jacques Timmermans : buitenslands.

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001

- **18 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2 : Ontwerp van decreet**
- **20 (2001-2002) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof**

ONTWERP VAN DECREET houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001

- **19-A (2001-2002) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet**
- **20 (2001-2002) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof**

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 en het ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Denys, verslaggever, heeft het woord.

De heer André Denys, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dit ontwerp van decreet omvat een tweede aanpassing van de middelen voor 2000. Ik zal evenwel tegelijkertijd ook de derde aanpassing, het zogenaamde extra bijblad, behandelen.

Door middel van dit ontwerp van decreet wil de Vlaamse regering een conjunctuurprovisie creëren om de gevolgen van de economische terugval op de begroting voor 2002 op te vangen. Het ontwerp van decreet bevat eveneens enkele technische aanpassingen. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan het honoreren van de CAO van het academisch personeel in 2001. Bovendien wordt ook in 500 miljoen frank voorzien voor kapitaalparticipaties bij de zogenaamd jonge starters.

Er is een lang proceduredebat gevoerd, grotendeels ten gevolge van de discussie die in de plenaire zitting van 12 december 2001 heeft plaatsgevonden. Tijdens die zitting hebben wij gevraagd om dit ontwerp van decreet bij voorrang in de subcommissie voor Financiën en Begroting te behandelen. Dit voorstel werd door de oppositie bekritiseerd omwille van het plotse karakter van de aanvraag en van het moment van de bespreking, vlak na het afsluiten van de eigenlijke begrotingsbesprekingen.

Op vraag van de voorzitter hebben de meerderheidsfracties zich toen geëngageerd om dit ontwerp van decreet volgens de regels van de kunst te behandelen. Ten gevolge van dit engagement hebben we in de subcommissie een hoorzitting georganiseerd en het advies van het Rekenhof ingewonnen. Deze unieke behandelingsprocedure is voor alle aanwezigen een leerrijke ervaring geweest.

De vertegenwoordiger van de SERV heeft ons op een zeer heldere manier uitgelegd hoe de in het ontwerp van decreet opgenomen begrotingstechnieken in elkaar zitten. Hij heeft tevens uiteengezet wat de gevolgen van dit ontwerp van decreet op het saldo van de begroting 2001 zijn.

De vertegenwoordiger van de SERV heeft ook de gebruikte begrotingstechniek nader toegelicht. Via een conjunctuurprovisie wordt een bedrag van 3,4 miljard frank naar het Fonds voor Eenmalige Investerings en Schuldaufbouw doorgesluisd. Hij heeft tevens verklaard dat dit geen negatieve gevolgen op de norm van de Hoge Raad voor Financiën zou hebben. Integendeel, deze maatregel zal voor het begrotingsjaar 2001 wat bijkomende ruimte creëren. Hoewel het saldo van de begroting 2001

Denys

met 2,1 miljard frank vermindert, krijgt het Fonds voor Eenmalige Investerings en Schuldafbouw (FEU) meer ruimte, wat op zich zeker geen slechte zaak is.

De grotere investeringsmogelijkheden van het Fonds voor Eenmalige Investerings en Schuldafbouw zouden ertoe kunnen leiden dat de normale investeringen in de begroting worden vermindert. Dit biedt de Vlaamse regering de mogelijkheid om op het vlak van de uitgaven een minder streng en orthodox beleid te voeren. Er werd door de vertegenwoordiger ook kritiek geleverd op het feit dat het annaliteitsprincipe gedeeltelijk in het gedrang werd gebracht.

In zijn antwoord stelde de minister duidelijk dat met betrekking tot het bijblad het principe van de voorzichtigheid zou worden toegepast, rekening houdend met de mogelijke conjunctuurdaling omwille van de economische terugval. Wat de kritiek van het Rekenhof met betrekking tot de schending van het annaliteitsprincipe betreft, antwoordde de minister dat het precies zijn bedoeling is om niet, en dit in tegenstelling tot het verleden, met begrotingsruiters te werken om gebruik te kunnen maken van de transparantie, eigen aan het fonds, met de bedoeling de provisies op een heldere wijze aan te leggen.

Tot daar dit korte verslag. Ik neem aan dat de collega's nu de kans zullen krijgen de eigen standpunten naar voren te brengen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sta me toe eerst een woord van dank te richten tot de heer Denys, een van onze senior parlementsleden, voor zijn uitstekende verslag waaruit ik zo dadelijk een en ander zal citeren.

Mijn oppositiefractie betreurt in dit dossier 'gepakt' te zijn geweest. Woensdag werd het aanpassingsblad, dat maandagnamiddag door de Vlaamse regering was goedgekeurd, hier op onze banken rondgedeeld.

U weet dat ik een fanaat ben van de publieke vergadering, maar die begon uitzonderlijk om kwart voor drie. Ik kwam hier rustig binnengewandeld en had die enveloppe natuurlijk niet opengedaan. Ik werd bovendien niet geconsulteerd door de VLD-

fractie die had gevraagd om het bijblad onmiddellijk in commissie te kunnen behandelen. Het had mijns inziens getuigd van een minimum aan fair play indien men mij daarover had gecontacteerd en ik ten minste de kans had gehad die enveloppe te openen zodat ik had geweten wat ze bevatte. Maar goed, gedane zaken nemen geen keer. Ook oppositiefracties moeten dergelijke zaken kunnen volgen. Het gaat immers om een begrotingstechniek die heel wat vragen oproept. We hebben dit overhaast moeten behandelen. Donderdag zijn we bijeengekomen en vrijdag vonden hoorzittingen plaats. De SERV-vertegenwoordiger verklaarde zelfs dat hij moest improviseren.

Het Rekenhof had een schriftelijk verslag waarop mijns inziens onvoldoende geantwoord werd. De belangrijkste instantie, namelijk de Hoge Raad voor Financiën, is niet eens komen opdagen. Nochtans lezen we in het Jaarverslag 2001 van de Hoge Raad voor Financiën dat zij hierover hun oordeel moeten kunnen uitspreken. Sta me toe uit dat verslag het volgende te citeren : 'De afdeling acht het aangewezen dat de Gemeenschappen en Gewesten elke overweging tot structurele afwijking ter beoordeling voorleggen'. Verder lezen we het volgende : 'In geval van reservevorming acht de afdeling het aangewezen dat een inzicht wordt verschaft in het motief van reservevorming, de geplande opbouw ervan en de toekomstige uitgavenstroom waartoe dit aanleiding zal geven.'

De Hoge Raad voor Financiën vraagt dat dit aan hem wordt voorgelegd. Dat is echter niet gebeurd. We hebben de kans niet gekregen om de Hoge Raad daarin te horen. We zullen in de loop van de komende weken in de commissie voor Financiën opnieuw vragen om een hoorzitting te houden met de voorzitter van de Hoge Raad voor Financiën om de definitieve houding van die Hoge Raad te kennen.

Dat provisioneel krediet is geen goede techniek. Het Rekenhof zegt dat de reden voor de opname van dit artikel niet duidelijk is en spreekt over dubbel gebruik. Het provisioneel krediet wordt gestort in het FEU. Het Rekenhof begrijpt niet waarom men naast het FEU ook een provisioneel krediet inschrijft. Het zegt dat er uitzonderingen zijn op de jaarlijkse wederkerigheid, maar nu wordt een fonds gecreëerd dat steeds meer omvang krijgt. In dat fonds wordt niet alleen 6 miljard frank via de kasoverschotten van dit jaar gestort, maar ook 5,9 miljard frank uit het provisioneel krediet. In dat fonds zit dus 12 miljard frank.

Volgens het Rekenhof is ook de specialiteit doorbroken. Die is niet onderworpen aan de controle

Van Rompuy

van de vastlegging. Minister Van Mechelen, u hebt gezegd dat men in de begrotingscontrole zal aangeven waarvoor het zal dienen, en dat het zal worden voorgelegd aan het parlement. U hebt gesuggereerd dat u ook de vastleggingen wil laten controleren.

Het Rekenhof beweert eveneens dat dit een budgettaire stuwmeer creëert. Samen met de heren Willockx, De Vlieghere en Verhofstadt was ik in de Kamer in 1990 medeauteur van de nieuwe begrotingswet die de eenheidsbegroting heeft ingevoerd en die een einde heeft gemaakt aan de budgettaire fondsen. Volgens het Rekenhof wordt nu opnieuw een afzonderlijk fonds gecreëerd. Volgens de toenmalige interpretatie van de wet werd gevraagd om die budgettaire stuwmeren af te schaffen.

Het Rekenhof zegt dat dit fundamentele punten van kritiek zijn. De regering heeft daarop geantwoord, maar is daar volgens mij zeer licht overgestapt. Toen het Rekenhof beweerde dat het budget voor 2002 met 30 miljard frank was onderschat, werd gezegd dat dat niet juist was. Nu zegt de regering dat opnieuw over het provisioneel krediet. Nadat we de SERV hebben opzijgeschoven, kunnen we dat ook met onze beste financiële adviseur doen. Met de Hoge Raad voor Financiën kunnen we dat echter niet doen.

In die zin ben ik er als lid van de oppositie gerust in. Gisteren heb ik er al op gewezen dat ik tijdens mijn twintig jaar durende ervaring met budgetten in allerhande assemblees, heb geleerd dat er wel allerhande technieken kunnen worden gebruikt, maar dat de rekening vroeg of laat toch wordt gepresenteerd. Dat zal ook in nu het geval zijn.

Er wordt nu gesproken over een voorzichtig beleid omdat een conjuncturele buffer wordt aangelegd. Van bij het begin hebben wij gesteld dat die buffer in de norm moet zitten. De euromeesternorm, die intertemporaal neutraal was, werd echter opgegeven. Nu wordt gezegd dat opnieuw een norm werd ingevoerd. In de tekst van de minister heb ik gelezen dat er een norm is van 2 percent, nominaal. Ik geloof niet dat deze norm – een nominale stijging van 2 percent van de uitgaven – in de begroting werd gerespecteerd. Er werd immers ook gezegd dat er uitzonderingen zijn op de norm : al wat in de CAO's zit. De meesternorm, die ons behoevde voor de cyclische schommelingen, werd opgegeven. Op termijn zou die norm ons echter ook kunnen behoeven voor de incidenties van de vergrijzingsgolf in 2010. Op federaal niveau wordt een Zilver-

fonds opgericht, maar Vlaanderen werkt met betalingskredieten met een kortetermijnnorm, die van de HRF. Ik vrees dan ook dat we op termijn fout zullen zitten.

Waarom grijpt de regering al na twee jaar naar dergelijke technieken ? Ze doet dat omdat ze beseft dat het volgend jaar moeilijker zal gaan. In 2002 zullen er immers minder inkomsten zijn als gevolg van de conjuncturele terugval. De minister heeft het over 10 miljard frank volgens de slechtste hypothese. De groeihypothese van het VBO komt echter ruim boven 10 miljard frank uit. De regering vreest dan ook dat ze inspanningen zal moeten leveren bij de begrotingscontrole en dat ze zal moeten ingrijpen in de recurrente uitgaven. Via deze techniek tracht ze dat te voorkomen. Zo simpel is het. Veel meer moet er niet achter dit decreet worden gezocht.

Toen ik gisterenavond thuiskwam, heb ik het verslag nog eens grondig gelezen. Dat is trouwens mijn plicht als fractieleider van de oppositie. De HRF stelt dat een bepaald saldo en een bepaalde norm moeten worden bereikt. Vroeger beschikten we over een overschot op die HRF-norm. In 1999 bedroeg dat overschot 7 miljard frank. Het overschot is nu zo goed als verdwenen : er blijft amper 260 miljoen frank van over. Op pagina 8 stelt de vertegenwoordiger van de SERV, de heer Poelvoorde, dat als er gebruik wordt gemaakt van het provisioneel krediet in die orde van grootte en als dat in het FEU wordt gestort, het saldo slechter zal worden. Gisteren werd hierover een hele discussie gevoerd waarin onder meer de heren Denys en Sannen het woord voerden. Onderaan op pagina 11 van het verslag, lees ik dat de heer Poelvoorde denkt, dat in tegenstelling tot wat in 2000 en 2001 wel het geval was, het mechanisme van het FEU, het saldo in 2002 zal verslechteren. De vertegenwoordiger van de SERV stelt dus dat door het provisioneel krediet en de voorgestelde techniek, het saldo van de HRF zal verslechteren en dat de norm niet zal worden behaald. Dat kan enkel indien wordt ingegrepen in de reguliere begroting. Ik citeer : 'Hierdoor zal de reguliere begroting moeten worden aangepast om het negatief effect tegen te gaan'.

Straks zal in dit parlement een budgettaire techniek worden goedgekeurd, waarvan de SERV zegt dat die het saldo zal verslechteren. De norm van de HRF zal niet worden gehaald, tenzij er wordt ingegrepen in de budgetcontrole, wat blijkbaar niet de bedoeling is.

Van Rompuy

Ik betreur dat de HRF niet is geconsulteerd. In het rapport op bladzijde 160 vraagt de HRF dat dit wordt gemeld. Op bladzijde 161 staat dat als er spaarfondsen worden gecreëerd, die alleen kunnen worden gebruikt voor 'geogmerkte eenmalige investeringen'. In het verslag van de commissiebespreking lees ik dat de heren Sannen en Denys stellen dat dit fonds alleen kan worden gebruikt voor eenmalige investeringen. Dat is me niet helemaal duidelijk. Is het de bedoeling een aantal bestaande investeringen te financieren via dat fonds? Of is het bedoeling om bijkomende investeringen te financieren? Minister Dua en minister Stevaert hebben in de commissie gezegd dat bepaalde zaken die niet in de begroting staan, zullen worden gerealiseerd via het FEU.

Dat FEU wordt het monster van Loch Ness. Er zit ondertussen al 12 miljard frank in. De HRF waarschuwt dat dat fonds slechts een bedrag kan bevatten dat ten hoogste overeenkomt met 1 percent van de samengevoegde en gedeelde belastingen. Dat betekent 5 miljard frank. Ik weet dat er verschillende interpretaties mogelijk zijn. De heer Tobback verwijt me budgettaire scholastiek. Dat is nu plots een verwijt geworden. Ik ben groot geworden in de politiek met budgettaire problemen. Dat heeft me trouwens een ruzie bezorgd die al meer dan twintig jaar aansleept met de toenmalige premier. Hij neemt me de kritiek van toen nog altijd kwalijk. Het is nooit meer goed gekomen. In zijn interviews moeten de Van Rompuys het nog altijd ontgelden. Wat hij ook beweert, dit is de oorzaak van het dispuut Wilfried Martens – Eric Van Rompuy.

Ik weet dat het nu om beperkte bedragen gaat. Mijnheer de minister, u zult wel oplossingen vinden voor volgend jaar, maar dit betekent een keerpunt in dit parlement. Ik maak me er geen illusies over dat dit ontwerp van decreet straks wordt goedgekeurd. Ik lees vandaag al in de krant: 'Oppositie heeft de regering niet in gevaar gebracht'. De heer Denys heeft hier elf jaar oppositie gevoerd, maar ik heb nooit geweten dat hij de regering in gevaar heeft gebracht. Nu verliest de CD&V-oppositie blijkbaar als de begroting wordt goedgekeurd. Dat is een formidabele interpretatie van oppositie voeren. Men verwacht van ons dus dat we de regering doen vallen tijdens de begrotingsbesprekingen.

Mijnheer Sannen, read my lips. U zult binnen anderhalf jaar moeten pleiten voor ofwel een belastingverhoging, ofwel voor een ingreep in de recur-

rente uitgaven. Dat zal niet morgen zijn, maar wel vóór de haan driemaal heeft gekraaid in juni 2004.

De liberalen hebben ons gedurende jaren lessen gegeven. De heer Vermeiren geeft mij in de gemeente Zaventem nog steeds elke week les over budgettaire technieken. Ze zullen nog raar opkijken. *(Opmerkingen)*

De pers is vandaag niet aanwezig. Ik spreek dus voor de annalen. Wat ik hier zeg, moet allemaal in het verslag. Mijnheer de voorzitter, u draagt mee de verantwoordelijkheid. U gaat dat provisioneel krediet ook goedkeuren. Dit is een keerpunt voor dit parlement. Het zal nu ingaan tegen wat het Rekenhof en de SERV zeggen. Dit zijn geen oneliners. Ik citeer hier rapporten. Ik zal de mensen van de verslaggeving de nodige documenten bezorgen en ik zal nalezen of alles in het verslag staat. Ik zal zelfs de paginanummers meedelen.

Mijnheer Denys, uw verslag zal geschiedenis schrijven. U bent rapporteur geweest, maar u weet niet welke verantwoordelijkheid u daardoor hebt aanvaard.

De CD&V neemt geen afscheid. Er komt vandaag iemand bij. We zijn al met 31. Onze ambitie is hier de volgende keer opnieuw met 40 mensen zitten. We groeien. We hebben het moeilijk gehad. Minister Van Mechelen, u triomfeerde gisteren. *(Opmerkingen van minister Dirk Van Mechelen)*

De VLD verliest in de peilingen 0,9 percent en dit ondanks de belastingverlagingen en alle beloftes. De heer Van Hecke en de heer Pinxten zijn erbij gekomen en toch haalt de VLD 0,9 percent minder. Wij gaan vooruit, dus wij voelen ons meer dan ooit zelfzeker.

Alle gekheid op een stukje, mijnheer Sannen, die pudding van gisteren zal niet meer zo goed smaken. *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen en de heer Francis Vermeiren)*

Als de Hoge Raad voor Financiën de techniek heeft kunnen bestuderen, moeten we de voorzitter eens uitnodigen in de commissie voor Financiën om hem zijn mening te laten geven. We kunnen dat over een maand doen. Ik hoop dat al de collega's die zo zeker van hun stuk zijn, daarmee akkoord zijn. Ik hoop dat de heer Denys en de heer Vermeiren daarmee akkoord gaan. U bent toch zo zeker dat de techniek geen probleem zal opleveren voor het saldo van het volgende jaar. Gaat u akkoord? Hebben we een afspraak? *(Opmerkingen van de heer Francis Vermeiren)*

Van Rompuy

Mijnheer de voorzitter, onze fractie zal dit ontwerp van decreet niet goedkeuren. Ik kijk nu naar de heer Vermeulen. Hij heeft met veel belangstelling geluisterd. Ik kijk naar de heer Glorieux, naar de heer Hostekint, naar de heer Moreau en naar de heer Van Baelen. Ik zie hier veel collega's. U gaat hier iets goedkeuren waardoor de begrotingspolitiek op termijn helemaal ondoorzichtig zal worden.

Er worden nu dus begrotingen gemaakt voor twee jaar. Er wordt teruggegrepen naar technieken van de jaren negentig. Er wordt decretaal geanticipeerd op de begrotingscontrole nog voor de begroting eigenlijk van kracht is. Dit zijn technieken waar ik met mijn 20 jaar commissie-ervaring niet echt bij kan. Ik neem mijn werk in de commissie nog altijd serieus. Ik probeer de technieken te bestuderen. Ik betreur dat de meerderheid er onvoldoende aandacht voor heeft gehad. Er zijn natuurlijk een aantal collega's geweest die hun werk wel goed hebben gedaan. Ik neem de regering en in het bijzonder minister Van Grembergen een en ander kwalijk. Minister van Grembergen heb ik immers altijd gekend als iemand met een enorme parlementaire reflex. Als een fundamentele beslissing als deze volgende maandag door de regering wordt genomen en als wij dan volgende woensdag de documenten krijgen, kunnen we onze experts niet raadplegen voor de nieuwe technieken volgende vrijdag worden ingevoerd.

Het gaat om iets belangrijks, want anders zou het niet in een ontwerp van decreet worden gegoten. Als u zoiets doet, zitten we op een hellend vlak. We kunnen onze controletaak dan niet meer in goede voorwaarden vervullen.

Mijnheer Denys, hoe meer ik het verslag lees, hoe meer argumenten ik vind die mijn stelling staven: dit is een slecht document. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, de pers maakt een slechte inschatting van de heer Van Rompuy. In mijn ogen is hij een goede oppositieleider en -woordvoerder. Ik heb daar enige ervaring mee. Ik was gedurende 10 jaar fractieleider toen de VLD in de oppositie zat, maar pas na 5 à 6 jaar was ik een goed woordvoerder. *(Gelach)*

Hij slaagt daar al na een zeer korte termijn in. Mijnheer Van Rompuy, ik hoop dat u nog veel

jaren een goede oppositiewoordvoerder mag blijven. *(Gelach/applaus)*

U slaagt erin van een muis een olifant te maken. Uw stelling heeft wel een kern van waarheid: de gebruikte begrotingstechniek is niet voor 100 procent orthodox, dat kan niemand ontkennen. De techniek is wel correct. Het parlement moet dan een keuze maken. Er is een inhoudelijk probleem. Iedereen, ook u, mijnheer Van Rompuy, heeft de regering gevraagd om voorzichtig te zijn. Er is een economische terugval. De parameters werden net voor 11 september goedgekeurd. We hebben gevraagd zo snel mogelijk een aanpassing door te voeren.

De regering heeft daar met het bijblad op ingespeeld. Met het bijblad komt ze tegemoet aan wat onze fractie naar aanleiding van het begrotingsdebat heeft gevraagd in de commissie. Ze tracht het voorzichtigheidsprincipe zo snel mogelijk toe te passen. We hebben ook aan de regering gevraagd zo vlug mogelijk een begrotingsaanpassing door te voeren. Dat zal niet gebeuren, zoals gebruikelijk, in april, maar vroeger. Dit bijblad laat ons toe om reeds in te spelen op de evolutie in 2001. Het kan ook worden aangewend in 2002.

De techniek is eerbaar, en wordt trouwens gebruikt in alle steden en gemeenten, via het systeem van de koptabels. Indien die techniek niet werd gebruikt, dan zouden waarschijnlijk alle gemeentes het bijzonder moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen.

Mijnheer Van Rompuy, ik ben het ermee eens dat we de Hoge Raad voor Financiën moeten uitnodigen. We hadden dat ook nu al gedaan. Aangezien de tijd te kort was, zijn de vertegenwoordigers daar niet op kunnen ingaan. Er was wel iemand van de SERV aanwezig. Hij heeft een aantal technieken besproken. Zijn uitspraken waren niet zo negatief. Ik wil daar nu echter niet over discussiëren. Naar aanleiding van de begrotingswijziging zijn we er ook voorstander van om de vertegenwoordiger van de Hoge Raad voor Financiën uit te nodigen. We kunnen dan in de commissie nagaan op welke wijze de aanpassing effecten kan hebben op het saldo en de norm die door de raad wordt opgelegd.

Voor 2001 zal de operatie een positief effect hebben op het saldo en onze verplichtingen in het kader van het stabiliteitspact. Ook in 2002 kunnen de effecten positief zijn. Er is wel één voorwaarde. De regering mag de bijkomende middelen uit het Fonds voor Eenmalige Investeringen en Schuldafbouw niet gebruiken om haar positie inzake de re-

Denys

currente uitgaven te vergemakkelijken en te versoepelen.

Ik heb dan ook in naam van onze fractie aan de minister gevraagd om deze beleidskeuze tot uiting te laten komen bij de begrotingsaanpassing. Gisteren zei ik dat we voor een uitdaging stonden : bij de begroting kan er een gat ontstaan van maximaal 10 miljard frank. Deze 10 miljard frank zal moeten worden opgevangen. De conjunctuurprovisie zal ons hierbij helpen. Wij willen in geen geval dat dit ten koste gaat van de inspanningen op het vlak van de uitgaven of van de investeringen.

Op het moment dat er moet worden gesaneerd om het budget in evenwicht te houden, bestaat steeds het gevaar dat men eerst de investeringen aanpakt in plaats van de lopende uitgaven. De minister heeft ons echter verzekerd dat dit niet zal gebeuren. Wat dat betreft kunnen we op beide oren slapen. Het pad van de investeringen zal gelijk blijven. Die garantie zullen we overnemen op het ogenblik dat de begrotingsaanpassingen aan de orde van de dag zijn.

Wij steunen deze techniek, want ze speelt onmiddellijk in op wat wij hebben gevraagd en past het principe van de voorzichtigheid maximaal toe. Daarom zal onze fractie dit ontwerp van decreet ook met een gerust geweten goedkeuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, eerst en vooral wil ik me aansluiten bij de eerdere verontschuldiging. Mijnheer Van Rompuy, de manier waarop deze zaak op de agenda kwam en de hoogdringendheid waarmee ze werd behandeld in de commissie was niet echt elegant.

Ze was echter wel correct. De heer Van Rompuy probeert het voorstel dat nu voorligt te verdrinken in technische details. Hij probeert duidelijk te maken dat een provisioneel krediet geen goede techniek is. Mijnheer Van Rompuy, laten we dit toch wat relativeren. Het gaat hier slechts om een eenmalige oefening. Als we in de toekomst in de begroting een provisioneel krediet zouden hantieren als een uitgangspunt dat wenselijk is, dan is dat een overeenkomst die we zullen moeten sluiten bij een mogelijk nieuw regeerakkoord. De minister wees hier al op. Op dit moment is het een eenmalige oefening om niet-aangewende middelen van dit

jaar te kunnen gebruiken door ze toe te voegen aan het financieringsfonds.

Het provisioneel krediet vormt dus geen probleem op zich. Wat misschien kritiek zou kunnen krijgen, is de techniek van het financieringsfonds, maar dat is een ander debat. We hebben vorig jaar een uitgebreid debat gehad over deze techniek. Het Rekenhof en de SERV hebben er toen wat kritiek op geleverd. Sommigen zeiden dat het mogelijk om een nieuw budgettair stuwmeer ging. Ik denk dat het belangrijk is dat we dat financieringsfonds en het mechanisme ervan tijdig evalueren. Nu is het fonds echter amper opgestart, het is slechts het tweede begrotingsjaar dat we het hanteren. Ik denk dat we moeten nagaan of we inderdaad een stuwmeer aan het creëren zijn, dan wel gewoon een efficiënt mid-delenbeleid voeren.

Mijnheer Van Rompuy, eerst en vooral gaat het hier toch om een politiek verhaal. Bij dit verhaal schuift de regering voorzichtigheid vooruit, en neemt ze tezelfdertijd haar verantwoordelijkheid in verband met de mogelijke middelen voor de begroting van 2002. Deze regering handhaaft namelijk het ritme van de schuldafbouw. Sterker nog, ze zal dit jaar verder gaan dan de bij het begin van de begroting 2001 aangekondigde schuldafbouw. Ze handhaaft de 2-percentnorm, weliswaar met uitzondering van de CAO's. Dat is echter van meet af aan duidelijk gemaakt. De belofte nieuwe CAO's af te sluiten, werd immers aangegaan voor de instelling van de 2-percentnorm. Als de regering die belofte moest nakomen zonder in het minst af te wijken van de 2-percentnorm, zou dat elk beleidsinitiatief in 2002 onmogelijk maken. Mijns inziens is het toch de bedoeling dat de regering daadwerkelijk regeert.

Ten derde respecteert de regering het Stabiliteitspact. Meer nog : door het provisionele krediet gaat ze verder dan aanvankelijk gepland. Het provisionele krediet van 2001 wordt immers beschouwd als een reserve. Vlaanderen heeft zijn verantwoordelijkheid genomen. De aangekondigde overschotten en de schuldafbouw zijn het bewijs dat de regering wel degelijk zinnens is het Stabiliteitspact te eerbiedigen. Als ze ooit de middelen van het Financieringsfonds gebruikt, zal dat inderdaad worden beschouwd als een uitgave. Laten we eerlijk zijn : het investeringsritme constant houden en daarvoor 10 miljard reserveren, verandert niets aan de recurrente uitgaven, want die blijven in de begroting voor 2002 hetzelfde. Aan het geplande overschot en de schuldafbouw in 2002 wordt niet geraakt. Mijnheer Van Rompuy, ik begrijp dan ook niet

Sannen

waarom u vreest dat de regering zich niet zal houden aan het Stabiliteitspact.

Als de begroting voor 2002 zoals aangekondigd een deficit zal hebben van 10 miljard frank, dan moet er volgens onze fractie zo snel mogelijk een begrotingscontrole worden uitgevoerd. Die controle moet niet alleen de uitgaven betreffen, maar ook de inkomsten. Door het Financieringsfonds te spijzen, creëert de regering bijkomende middelen om haar beloften na te komen. Mijnheer de minister, dit is een goed initiatief. We gebruiken een deel van de overschotten van 2001, zonder afbreuk te doen aan het Stabiliteitspact en de schuldafbouw. Onze fractie zal dit ontwerp van decreet steunen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, aangezien we deze kwestie gisteren al uitgebreid hebben besproken, zal ik het kort houden.

Ik ben mijn politieke carrière niet begonnen in de jaren zeventig, maar in 1981. Ik streed tegen de enorme schuldpbouw in de sociale-huisvestingssector. Mevrouw De Backer had leningen aangegaan in Zwitserse frank. Wie de koersevolutie van de Zwitserse frank een beetje kent, weet dat die leningen geen catastrofe waren, maar een ware nachtmerrie. Mijnheer Van Rompuy, als het gaat om budgettaire bezorgdheid, zult u mij altijd op uw weg treffen.

We hebben inderdaad een beroep moeten doen op de spoedbehandeling. Ik ontken evenwel formeel dat dit ontwerp van decreet halsoverkop werd ingediend. Integendeel, het was het logische gevolg van de besprekingen in de commissie voor Financiën en Begroting.

Ik citeer de heer Denys uit het verslag van de begrotingsbespreking van 2002, dat op uw vraag formeel in de commissie werd goedgekeurd. 'Tijdens onze laatste bijeenkomst heeft de minister een grote indruk gemaakt op de spreker in verband met de evolutie van de begroting. Toch is er nu een nieuw feit : de verklaring van de minister-president in de Gazet van Antwerpen, waarin staat dat de onderbenutting van de kredieten 50 miljard frank zou bedragen. Is dat juist ? Dit zou in tegenspraak zijn met hetgeen het Rekenhof heeft gezegd.'

Mijn repliek hierop bestond uit de volgende elementen : ik vond het vanzelfsprekend dat we de juiste kastoestand op het einde van het jaar 2002 moesten inschatten. Verder moesten we onderhandelingen voeren met de federale overheid over het doorstorten van de 9,6 miljard frank afcentiemen. We waren immers bezig met een herberekening van de inkomsten en uitgaven van 2001. Vervolgens zou vermoedelijk volgende vrijdag in de Vlaamse regering een derde aanpassingsblad worden goedgekeurd. Dit zou gebeuren om tegemoet te komen aan de vraag van de commissie om, gezien de verslechterende parameters, vooruitziend te zijn en waar mogelijk een aantal maatregelen te nemen. Deze maatregelen zouden zowel aan de kant van de ontvangsten, zoals de extra stijging van de opbrengsten van de successierechten met 1,9 miljard frank, als aan de kant van de uitgaven, ten belope van bijna 4,5 miljard frank, moeten liggen.

Op uw vraag is naar een oplossing gezocht om de CAO voor het academisch personeel voor het jaar 2001 correct te kunnen honoreren. In de commissie is duidelijk aangegeven wat we zouden doen en hoe we dit zouden doen. Vanzelfsprekend moest, in geval er een derde bijblad kwam, dit ook worden geagendeerd.

Het provisioneel krediet of conjunctureel krediet – toch de grond van de zaak -, biedt de mogelijkheid om te corrigeren indien de uitgaven te groot zouden zijn. Dit is mogelijk geworden door de overschakeling naar de nieuwe economische boekhouding en het nieuwe Orafinsysteem en omdat een aantal uitgavenposten werden verminderd. Het gaat vanzelfsprekend om kleine uitgaven. De bedoeling is dat dit provisioneel krediet op het einde van het jaar in annulatie valt. Daardoor kan het worden opgenomen in het Fonds voor Eenmalige Uitgaven. Die techniek werd vorig jaar door dit parlement goedgekeurd. Het is geen hocus-pocus-truc die ik zou hebben uitgevonden.

Toen mevrouw Demeester vroeg hoe dit in de gemeenten zou verlopen, hoe daar een koptabel of reservefondsen zouden werken, was ik verrast en heb het met genoegen uitgelegd. In feite doen wij niets anders dan wat een goede schepen van Financiën vandaag doet om ervoor te zorgen dat zijn budget in overeenstemming is met de beschikbare middelen en de begrootte uitgaven.

Inzake de HRF-saldonorm heb ik gisteren aange-toond dat Vlaanderen de voorbije drie jaar een enorme voorsprong heeft opgebouwd in vergelijking met de HRF-saldonorm die van Vlaanderen wordt gevraagd. De heer Etienne Poelvoorde van

Van Mechelen

de SERV, een van de knapste begrotingstechniekers, heeft twee dingen duidelijk gezegd. Voor 2001 is deze operatie budgettair volledig neutraal. Voor 2002 kan het wel een impact hebben, op voorwaarde dat de betalingen in 2002 hoger zouden zijn dan de reserveringen die wij vandaag met de doorstorting naar het FEU op gang brengen. In dat geval kan de HRF-norm negatief worden beïnvloed. Als de reserveringen die door de HRF worden aanvaard, hoger zijn dan de uitbetalingen op het FEU, dan is het een positieve correctie voor de HRF-norm.

De heer Poelvoorde heeft duidelijk gezegd dat het van die operatie zou afhangen. Het Vlaams Parlement moet elke uitgave op het FEU goedkeuren en zal daar bijgevolg als eerste toezicht op hebben. Op dat ogenblik zal het debat over de neutraliteit moeten worden gevoerd.

Ten derde ben ik het eens met de heren Denys en Sannen wanneer ze zeggen dat de werking van het FEU transparant moet zijn. Ik ben daar zelf vragende partij voor. Ik heb me ertoe verbonden om voor de presentatie van het FEU de specialisatie te introduceren, door middel van het gebruik van de correcte ESER-code, zodat zal blijken welke middelen we waarvoor reserveren. Er is de som van 1 miljard frank die minister Van Grembergen mag gebruiken voor het Stadsvernieuwingsfonds. Er is de som van 3 miljard frank die minister Stevaert mag gebruiken voor de verbetering van de mobiliteit en het versterken van de verkeersveiligheid, door de aanleg, ter waarde van 2 miljard frank, van fietspaden. Er zijn de engagementen die we volgend jaar op ons willen nemen op het vlak van leefmilieu en openbare werken. Er is het engagement inzake de culturele infrastructuur, die vandaag de draagkracht van onze steden te boven gaat. Deze verbintenissen kunnen we duidelijk in beeld brengen door het inschrijven van de correcte ESER-code.

Dan is er de vraag over de controle op de vastleggingen. Ik heb daar uiteraard geen probleem mee, maar het is dit parlement dat uiteindelijk zal beslissen wat we waarvoor bestemmen. Ik denk niet dat er een grotere controle mogelijk is dan die van het parlement zelf op dit vlak.

Ik wil niet zover gaan als de minister-president, maar ik vind het vreemd en ironisch dat, wanneer we maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de begrotingscontrole ordentelijk en correct kan verlopen, dit wordt betreurd door de oppositie. Dit

lijkt me een daad van goed bestuur. Regeren is volgens mij immers nog steeds vooruitzien. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001

– 18 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2 : Ontwerp van decreet

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, er is hier een erratum uitgedeeld.

Minister Dirk Van Mechelen : Mevrouw Demeesster had gevraagd dat dit aan het verslag zou worden toegevoegd. Het betreft de evolutie van de inkomsten van de successierechten.

De heer Eric Van Rompuy : U wilde een amendement indienen, dat uiteindelijk niet is ingediend. Ik dacht dat het daarover ging.

Minister Dirk Van Mechelen : Wat dat betreft, hebben we afgesproken dat we bij de begrotingscontrole een soort begrotingstabel gaan maken voor het FEU, met de juiste ESER-codes, zodat er op dat vlak geen enkele discussie niet meer kan bestaan.

De heer Eric Van Rompuy : Dit is dus gewoon een tabel over de opbrengst.

Minister Dirk Van Mechelen : Het is geen amendement. Het is een erratum bij het verslag.

De heer Eric Van Rompuy : Wat was dan de fout ?

Minister Dirk Van Mechelen : Dit is het document dat, zoals u weet, door mij ter beschikking werd gesteld bij de lezing van het verslag, op vraag van mevrouw Demeester. Nu wordt dit als een officieel gedrukt stuk bij het verslag gevoegd.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

De raming van de niet –toegewezen ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap voor de organen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

	(in miljoen Bef)	
Aanpassingen	Vermeerderingen	Verminderingen
	715,0	190,0

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De raming van de niet –toegewezen ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 2001, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

	(in miljoen Bef)	
Aanpassingen	Vermeerderingen	Verminderingen
	3.323,7	416,1

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001

– **19-A (2001-2002) – Nrs. 1 tot 3 : Ontwerp van decreet**

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

KREDIETEN LOPEND JAAR

Artikel 1

De kredieten ingeschreven onder Afdeling I voor de uitgaven met betrekking tot de werkingskosten van de organen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

	(in miljoen Bef)		
	Gesplitste kredieten		
Aanpassingen	Niet gesplitste kredieten	Vastleggings-kredieten	Ordonnancering-kredieten
Vermeerderingen	6.113,0	-	-
Verminderingen	550,0	500,0	500,0

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De kredieten ingeschreven onder Afdeling I voor de uitgaven met betrekking tot de bevoegdheden verleend bij artikel 127 tot 129 van de Grondwet voor het begrotingsjaar 2001 worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

Voorzitter

(in miljoen Bef)

Aanpassingen	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vastleggings-kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Vermeerderingen	232,1	-	-
Verminderingen	462,5	-	-

– *Aangenomen.***Artikel 3**

De kredieten ingeschreven onder Afdeling I voor de uitgaven met betrekking tot de bevoegdheden verleend bij artikel 39 van de Grondwet voor het begrotingsjaar 2001 worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

(in miljoen Bef)

Aanpassingen	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vastleggings-kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Vermeerderingen	-	-	-
Verminderingen	1.400,0	-	-

– *Aangenomen.***Artikel 4**

Wordt geschrapt in artikel 10, § 2, van het decreet van 6 juli 2001 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 :

OA	PR	BA
62	40	53.05

– *Aangenomen.***Artikel 5**

Het krediet ingeschreven onder b.a.01.02 van het programma 24.20 mag bij besluit van de Vlaamse regering en volgens de behoeften verdeeld worden

over de passende organisatieafdelingen en programma's van de algemene uitgavenbegroting.

– *Aangenomen.***Artikel 6**

Het eerste tot en met het vierde lid van artikel 17 van het decreet van 6 juli 2001 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 worden aangepast als volgt :

"Goedgekeurd wordt de bij dit decreet gevoegde aangepaste begroting voor het jaar 2001 van de Dienst met Afzonderlijk Beheer " Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud".

De begroting beloopt voor de ontvangsten 47.104.800.000 Bef en voor de uitgaven 47.104.800.000 Bef.

De ontvangsten en uitgaven voor orde worden respectievelijk geraamd op 0 Bef en 0 Bef.

Voor wat het begrotingsjaar 2001 betreft, wordt op het Minafonds aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, een vastleggingsmachtiging ten belope van 28.150.700.000 Bef verleend, verhoogd met een bedrag van maximaal 204.800.000 aan over te dragen vastleggingskredieten op artikel 2.28. "

– *Aangenomen.***Artikel 7**

Goedgekeurd wordt de bij dit decreet gevoegde aangepaste begroting voor het jaar 2001 van de Dienst met Afzonderlijk Beheer "Vlaams Infrastructuurfonds".

De begroting beloopt voor de ontvangsten 48.748,7 miljoen frank.

De begroting beloopt voor de uitgaven 48.748,7 miljoen frank.

De ontvangsten en uitgaven voor orde belopen respectievelijk 0,0 miljoen frank en 0,0 miljoen frank.

Artikel 22,§ 3, van het decreet van 6 juli 2001 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting wordt aangepast als volgt :

Voorzitter

§ 3." De dienst met afzonderlijk beheer VIF wordt ertoe gemachtigd ten laste van zijn begroting en in de mate dat de in § 1 vermelde ontvangsten worden gerealiseerd een bedrag van 25.268.200.000 bevestigd te leggen."

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Artikel 48, eerste, tweede en derde alinea, van het decreet van 6 juli 2001 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 wordt aangepast als volgt :

"Goedgekeurd wordt de bij dit decreet gevoegde aangepaste uitgavenbegroting voor het jaar 2001 van het Fonds voor de Economische Expansie en Regionale Reconversie- Middelgrote en Grote Ondernemingen.

De begroting belooft voor de uitgaven 8.598.800.000. Bef.

De ontvangsten en uitgaven voor orde worden respectievelijk geraamd op 0 Bef en 0 Bef.

Het Fonds wordt ertoe gemachtigd ten laste van zijn begroting een bedrag van 6.841.300.000 Bef vast te leggen."

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zevententachtigste zitting in Genève op 17 juni 1999 – 730 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met

het verdrag betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zevententachtigste zitting in Genève op 17 juni 1999.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ramon, verslaggever, heeft het woord.

De heer Frans Ramon, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik wil in het kort de essentie van dit verdrag naar voren brengen voor de mensen die niet bij de commissievergaderingen aanwezig waren.

De Internationale Arbeidsorganisatie heeft zich tot doel gesteld de arbeidsomstandigheden overal ter wereld te verbeteren. Ze doet dat door middel van verdragen en aanbevelingen. Met die verdragen en aanbevelingen probeert de IAO internationale arbeidsnormen in de verschillende lidstaten goedgekeurd te krijgen.

Ik vermoed dat een aantal mensen de wenkbrauwen fronsen wanneer ze de titel van dit verdrag lezen. Ze zullen erop wijzen dat dit niet nieuw is en dat de IAO in het verleden al andere documenten heeft opgesteld waarin ze het verbod op kinderarbeid naar voren heeft gebracht. Wat is dus de noodzaak van dit extra verdrag ?

In de praktijk blijken de vroegere bepalingen nogal eens dode letter te blijven. Een aantal landen vinden lacunes in de regelgeving. Andere landen zeggen dat het te ingewikkeld is. Nog andere landen stellen dat ze niet alles ineens kunnen doen. Zo'n fasering zat er voorheen namelijk niet in.

Daarom gaat de IAO ervan uit dat het primordiaal is dat de ergste vormen van kinderarbeid worden aangepakt. Er wordt verwezen naar de moderne vormen van slavernij. Die kwestie is brandend actueel. Ik verwijs naar wat er vandaag in het Japanse Yokohama op de agenda staat en naar wat ook vandaag weer de pers haalt, met name de seksuele uitbuiting van kinderen. Het verdrag heeft het over de ergste vormen van kinderarbeid. Er moet iets gebeuren inzake de tewerkstelling van kinderen bij gevaarlijk werk en in illegale omstandigheden. Daarbij moet er ook specifiek worden gestreden tegen de seksuele exploitatie van meisjes. Dat zijn de zaken waar in de eerste plaats iets aan moet worden verholpen.

Ramon

U zult begrijpen dat we dit in de commissie unaniem hebben goedgekeurd. Ook daar vonden we immers dat deze ergste vormen van kinderarbeid bij voorrang moeten worden aangepakt. Men heeft ook verwezen naar het feit dat dit niet enkel een probleem is dat ver van ons bed ligt. Het is ook een probleem van onze eigen wereld. Het heeft te maken met de manier waarop we produceren, dus met onze eigen markteconomie. Ten slotte werd er ook speciale aandacht gevraagd voor de situatie van de kindsoldaten. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik vond dit een uitstekend verslag, dat precies weergeeft waarover het gesprek ging in de commissie.

Ik vind het ook een goed verdrag. Het is zeer pragmatisch. Misschien klinkt het contradictoir als ik zeg dat ik verheugd ben dat alleen de ergste vormen van kinderarbeid worden aangepakt en de 'softere' vormen op korte termijn ongemoeid worden gelaten. Ik verklaar me echter nader. Als men elke vorm van kinderarbeid onmiddellijk zou aanpakken, dan zou dit ook gelden voor kinderen in ontwikkelingslanden, terwijl veel van die kinderen in agrarische maatschappijen, bijvoorbeeld in Afrika en Zuid-Amerika, een rijkdom vormen die gebruikt kan worden in de strijd tegen de armoede.

De heer Ramon heeft zeer goed geformuleerd waar het probleem ligt. Het probleem ligt in de westerse wereld, met bepaalde productiewijzen en met het wild kapitalisme. Ik verwijs in dit verband naar de multinationals Adidas en Nike, die in Azië profiteren van de slavernij. Het is te vergelijken met wat bij ons gebeurde in de negentiende eeuw. Kinderen van 11 en 12 jaar moesten werken van 6 uur 's ochtends tot 8 uur 's avonds. Ze moesten bovendien werken in zeer slechte omstandigheden. Die omstandigheden doen zich nu nog altijd voor in Azië en Zuid-Amerika, en die grote multinationals zijn daarvoor verantwoordelijk. Ik vraag hiervoor de aandacht van het Vlaams Parlement. De commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden heeft er al aandacht aan besteed.

In het federaal parlement is een wet in de maak over een sociaal label waarmee kwaliteitsnormen op sociaal vlak worden opgelegd. Ook die wet heeft tot doel de ergste vormen van kinderarbeid te bestrijden.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zeventiëntachtigste zitting in Genève op 17 juni 1999.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het verdrag betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zeventiëntachtigste zitting in Genève op 17 juni 1999, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de akte tot wijziging van het statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfentachtigste zitting in Genève op 19 juni 1997

– 731 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de akte tot wijziging van het statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfentachtigste zitting in Genève op 19 juni 1997.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ramon, verslaggever, heeft het woord.

De heer Frans Ramon, verslaggever : Mijnheer de voorzitter, collega's, omdat het over een statutenwijziging gaat, is er hierover geen discussie geweest in de commissie. Het gaat erom dat de algemene vergadering de mogelijkheid krijgt om verdragen die in de loop van de tijd zonder voorwerp zijn geworden, op te heffen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de akte tot wijziging van het statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfentachtigste zitting in Genève op 19 juni 1997.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De akte tot wijziging van het statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfentachtigste zitting in Genève op 19 juni 1997, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen
– 841 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vermeulen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de commissie voor Cultuur, Media en Sport heeft dit ontwerp van decreet besproken. Het wijzigt het decreet van 16 april 1996. Er is een uitvoerig schriftelijk verslag, maar ik zal kort weergeven waarover het gaat en wat de commissiebespreking heeft opgeleverd. Dit ontwerp heeft geen grote controverses uitgelokt. Zeer veel punten werden heel positief gewaardeerd.

Het vorige decreet was pas een vijftal jaar oud, maar toch waren er redenen om het te wijzigen. Een daarvan was de noodzaak een integrale landschapszorg te realiseren. Verschillende domeinen overlappen elkaar immers. Een andere was het instrument doeltreffender te maken, zodat er sneller en beter werk van kan worden gemaakt. De landschapszorg is immers aan een inhaaloperatie toe. Als die er niet snel komt, zouden een aantal waardevolle landschappen niet tijdig kunnen worden

Vermeulen

beschermd, en eventueel zelfs kunnen teloorgaan. Vandaar enkele noodzakelijke aanpassingen.

Een eerste aanpassing betreft de verplichting een beheerscommissie op te richten en een beheersplan op te maken alvorens subsidies kunnen worden verkregen. In de praktijk bleek dat moeilijk haalbaar, zodat de regeling nu wordt versoepeld. Ook werd de financiële ondersteuning verrijkt. Enerzijds komt er een onderhoudspremie die ook reeds kan worden aangesproken als er nog geen beheerscommissie is en het beheersplan nog niet klaar is. Anderzijds komt er een landschapspremie, waarvoor wel een beheersplan noodzakelijk blijft. Die premie wordt meteen ook verhoogd.

Een tweede reeks aanpassingen betrof het doeltreffender maken van de beschermingsbesluiten en het wegwerken van de rechtsonzekerheid voor de burger. Bij sommige dossiers waren meer dan vijfhonderd eigenaars betrokken. Daardoor waren er aanpassingen nodig om de rechtszekerheid te verhogen.

Aangezien we met dit ontwerp van decreet de integratie van de stenen landschappen en het natuurbehoud willen bevorderen, is de aanduiding van karakteristieke gebouwen in een beschermd landschap mogelijk gemaakt.

Naast die concrete aanpassingen bevat dit ontwerp van decreet ook een nieuw onderdeel. Het is de bedoeling om in de toekomst een stimuleringsbeleid uit te werken dat de landschapszorg buiten de beschermde landschappen kan bevorderen. Op basis van het eerste uitgangspunt is dit vrij belangrijk. Aangezien we de teloorgang van waardevolle landschappen willen voorkomen, moeten we ze tijdig kunnen beschermen. Het ontwerp van decreet voorziet in een aantal financiële mogelijkheden, gaande van ondersteuning tot het uitbouwen van landschapsteams en landschapsanimatoren.

De minister heeft de commissieleden trouwens het congresboek *Nieuwe Impulsen voor de Landschapszorg* bezorgd. In dit zeer interessante boek worden de beleidsintenties op een overzichtelijke wijze uiteengezet. Het ontwerp van decreet past tevens in de doelstelling van de Vlaamse regering om de regelgeving te vereenvoudigen en een krachtig en efficiënt landschapsbeheer mogelijk te maken.

Hoewel dit ontwerp van decreet in de commissie veel bijval heeft gekregen, werden er een aantal

amendementen ingediend. Ik beperk me hier tot de aangehouden amendementen. De heer Van Looy heeft een amendement ingediend om de definitie van historisch permanente graslanden af te stemmen op de definitie die in het decreet op het natuurbehoud wordt gehanteerd. De heer Keulen c.s. heeft een amendement ingediend om de koppelsubsidie af te schaffen en de financiële ondersteuning van voorlopig erkende landschappen mogelijk te maken. Hoewel de Vlaamse regering in het verleden al had beslist om deze subsidie af te schaffen, werd ze in het vorige decreet nog steeds aangehouden.

Na de bespreking werd het geamendeerde ontwerp van decreet in de commissie met 11 stemmen voor en 2 stemmen tegen goedgekeurd en wordt het nu ter goedkeuring aan de plenaire vergadering voorgelegd. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik heb 4 amendementen op dit ontwerp van decreet ingediend. Eigenlijk gaat het tweemaal om dezelfde amendementen. Ik heb 2 amendementen ingediend op artikel 6, dat de voorlopige bescherming regelt en 2 amendementen op artikel 7, dat de definitieve bescherming regelt. Ik zou deze amendementen hier even willen toelichten.

Ik vind het een beetje eigenaardig dat dit ontwerp van decreet door de commissie voor Cultuur, Media en Sport werd behandeld. De landschappen werden gedurende de voorbije tien jaar steeds door de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening behandeld.

Tijdens de besprekingen heb ik de indruk gekregen dat de commissieleden de historische achtergrond van deze problematiek niet goed kennen. Het decreet op de landschappen is in 1995 en 1996 ontstaan, met andere woorden voor het van 1997 daterende decreet op het natuurbehoud. In het decreet op de landschappen zijn aantal zaken opgenomen die eigenlijk in het decreet op het natuurbehoud thuishoren. In 1997 zijn die specifieke elementen in het decreet op het natuurbehoud opgenomen. Wat de beleidscoördinatie betreft, betekent dit dat een aantal zaken, die nu in twee decreten zijn opgenomen, eigenlijk niet in het decreet op de landschappen thuishoren. Ik zal dit even illustreren aan de hand van twee concrete voorbeelden.

Op het vlak van de ruimtelijke ordening hebben de ecologisch waardevolle agrarische gebieden een

Van Looy

agrarische grondkleur. Ten gevolge van het decreet op het natuurbehoud zullen die gebieden binnen afzienbare tijd in het VEN terechtkomen. Het heeft dan ook weinig zin hier nog speciale maatregelen aan toe te voegen. Een duidelijke coördinatie met het decreet op het natuurbehoud is essentieel.

Het historisch permanent grasland werd in 1995 in het decreet op de landschappen opgenomen. In 1997 hebben we de definitie aangepast. Ik vind het hallucinant dat de administratie het verschil in definitie aanvankelijk heeft verdedigd. Ik heb de indruk dat deze mensen het decreet op het natuurbehoud niet goed kennen.

Mijns inziens is er op het vlak van de ruimtelijke ordening, het natuurbehoud en de landschappen nood aan een verregaande integratie. Overlappendingen moeten hierbij worden vermeden.

Ik kan begrijpen dat het omploegen van historisch permanent grasland op bepaalde plaatsen in Vlaanderen voor problemen zorgt of heeft gezorgd. Het inschrijven van een artikel waardoor in een beschermd landschap gelegen akkerland in heel Vlaanderen omgezet wordt in gras, met de uiteindelijke bedoeling er historisch permanent grasland van te maken, gaat me echter iets te ver. Ik denk trouwens dat we vandaag over voldoende juridische middelen beschikken om alles wat in het verleden verkeerd is gelopen, recht te zetten. Denk maar aan het vegetatiebesluit of aan het decreet op het natuurbehoud. Zijn er fouten gebeurd of werden graslanden ten onrechte omgezet, dan kan men bij de rechter een rechtzetting vragen. Maar werd dat grasland in het verleden rechtmatig omgezet, dan zal men met de betrokkene moeten gaan praten. Lost dit gesprek niets op, dan is er nog altijd de onteigening. Als een stuk land inderdaad zo waardevol is, dan dringt onteigening zich op, en dan zal het mijns inziens straks worden opgenomen in het VEN, via GEN's of GENO's.

Door dit decreet ontbreekt het draagvlak. Men zal het niet vaak toepassen, maar omdat het er wel in staat, zullen eigenaars en gebruikers het niet pikken. Het houdt voor hen immers het risico dat zij straks heel wat akkers zullen moeten omzetten in gras. Zo dreigen grondgebonden landbouwbedrijven, die ons na aan het hart liggen, in moeilijkheden te komen. Het zal dus een averechts effect te weegbrengen, namelijk het niet langer meekrijgen van de basis.

Een en ander betekent een waardevermindering van de eigendommen en vormt voor de bedrijven een nadeel. Ik zie dus niet in waar u straks uw basis zult vinden om landschappen te onderhouden. Het onderhoud van een landschap moet immers gedragen worden door de aangelanden, door de eigenaars en door de gebruikers.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik kan enigszins begrip opbrengen voor de argwaan ten aanzien van deze regelgeving die haar oorsprong vindt in het verleden. Toch wil ik uitdrukkelijk stellen dat de basis van dit decreet het overleg met de actoren op het terrein niet uitsluit, wel integendeel. Het is helemaal niet de bedoeling om plotseling, door beslissingen van het gewest, akkerland te doen omzetten in historisch permanent grasland. Dit zal op een ernstige wijze worden geëvalueerd en beoordeeld, dus niet over de hoofden van de betrokkenen heen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het opschrift van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen wordt vervangen door wat volgt : "decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg".

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 3

Artikel 2 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 2

Dit decreet regelt de bescherming van de in het Vlaamse Gewest gelegen landschappen, de instandhouding, het herstel en het beheer van beschermde landschappen, en stelt maatregelen vast voor de bevordering van de algemene landschapszorg."

– *Aangenomen.*

Artikel 4

In artikel 3, 2° van hetzelfde decreet, worden na de woorden "historisch permanent grasland :" de woorden "is een halfnatuurlijke vegetatie bestaande uit" ingevoegd."

– *Aangenomen.*

Artikel 5

Aan artikel 3 van hetzelfde decreet wordt een 7° toegevoegd die luidt als volgt :

7° algemene landschapszorg : het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden, alsook van de kleine landschapselementen, zoals gedefinieerd in artikel 2, 6° van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. "

– *Aangenomen.*

Artikel 6

In artikel 6 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2 wordt 4° vervangen door wat volgt :

"4° een plan als bijlage dat de grenzen van het landschap, het relevant actueel gebruik van het geheel van de gronden en in voorkomend geval de voor het landschap karakteristieke gebouwen aangeeft."

2° § 3 wordt vervangen als volgt :

"Het besluit tot voorlopige bescherming kan de teeltkeuze van actueel agrarisch geëxploiteerde gronden niet beperken behoudens voor wat betreft :

1° historisch permanent grasland ;

2° overig grasland of akkerland, met het oog op het herstel van historisch permanent grasland, gelegen in :

- a) de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en militaire domeinen, ontginningsgebieden die een van de in dit artikel genoemde bestemmingen als nabestemming hebben, op de plannen van aanleg met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 of de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening ;
- b) de beschermde duingebieden aangewezen met toepassing van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen."

Op dit artikel zijn er amendementen die luiden als volgt :

Voorzitter

Amendement Nr. 10

voorgesteld door de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, mevrouw Mieke Van Hecke,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
en de heren Erik Matthijs en Jos De Meyer

Artikel 6

In de bij 2° voorgestelde tekst van § 2, eerste lid, 2°, op de eerste, tweede en derde regel, de woorden "of akkerland, met het oog op het herstel van historisch permanent grasland," schrappen.

Amendement Nr. 11

voorgesteld door de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, mevrouw Mieke Van Hecke,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
en de heren Erik Matthijs en Jos De Meyer

Artikel 6

In de bij 2° voorgestelde tekst van § 2, eerste lid, 2°, a), op de tweede, derde, vierde en vijfde regel, de woorden "valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde," schrappen.

De stemmingen over de amendementen en het artikel worden aangehouden.

Artikel 7

In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt 4° vervangen door wat volgt :

"4° een plan als bijlage dat de grenzen van het landschap, het relevant actueel gebruik van het geheel van de gronden en in voorkomend geval de voor het landschap karakteristieke gebouwen aangeeft."

2° In § 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"Het besluit tot bescherming kan de teeltkeuze van actueel agrarisch geëxploiteerde gronden niet beperken behoudens voor wat betreft :

1° historisch permanent grasland ;

2° overig grasland of akkerland, met het oog op het herstel van historisch permanent grasland, gelegen in :

a) de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en militaire domeinen, ontginningsgebieden die een van de in dit artikel genoemde bestemmingen als nabestemming hebben, op de plannen van aanleg met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 of de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening ;

b) de beschermde duingebieden aangewezen met toepassing van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen."

3° In § 2, tweede lid, worden de woorden "artikel 16 § 3" vervangen door de woorden "artikel 16, § 1".

Op dit artikel zijn er amendementen die luiden als volgt :

Amendement Nr. 12

voorgesteld door de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, mevrouw Mieke Van Hecke,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
en de heren Erik Matthijs en Jos De Meyer

Artikel 7

In de bij 2° voorgestelde tekst van § 2, eerste lid, 2°, op de eerste, tweede en derde regel, de woorden

Voorzitter

"of akkerland, met het oog op het herstel van historisch permanent grasland," schrappen.

Amendement Nr. 13

voorgesteld door de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, mevrouw Mieke Van Hecke,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
en de heren Erik Matthijs en Jos De Meyer

Artikel 7

In de bij 2° voorgestelde tekst van § 2, eerste lid, 2°, a), op de tweede, derde vierde en vijfde regel, de woorden "valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde," schrappen.

De stemmingen over de amendementen en het artikel worden aangehouden.

Artikel 8

Artikel 16 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 16

§ 1. Met het oog op het verwezenlijken van de beheersdoelstellingen, bedoeld in artikel 10, § 1, 3°, kan voor een beschermd landschap of een deel ervan een beheerscommissie worden opgericht en een beheersplan worden opgesteld.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels inzake oprichting, samenstelling en werking van deze beheerscommissies.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt eveneens de nadere regels inzake de opmaak en de uitvoering van de beheersplannen. Het beheersplan moet in overeenstemming zijn met het natuurrichtplan, bepaald in artikel 48 en 50 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

§ 4. Een goedgekeurd beheersplan in het kader van het bosdecreet van 13 juni 1990, dat aangevuld wordt met een luik waarin maatregelen ter verwezenlijking van de beheersdoelstellingen voor een beschermd landschap zijn opgenomen, kan gelijkgesteld worden aan het beheersplan, bedoeld in § 1. De Vlaamse regering kan hiervoor nadere regels vaststellen."

– *Aangenomen.*

Artikel 9

In artikel 17 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In § 1 worden de woorden "het beheersplan" vervangen door de woorden "de beheersdoelstellingen".

2° In § 2 worden de woorden "zoals vastgelegd in het door de Vlaamse regering goedgekeurde beheersplan" geschrapt.

3° § 3 en § 4 worden vervangen door wat volgt :

"§ 3. Voor instandhoudings- en onderhoudswerken in beschermde landschappen kan het Vlaamse Gewest een onderhoudspremie verlenen. Indien er voor een beschermd landschap of delen ervan een goedgekeurd natuurrichtplan bestaat, dienen deze werken in overeenstemming te zijn met dat plan. De onderhoudspremie bedraagt maximaal 40 % van de totale kostprijs van de werken.

§ 4. Voor beschermde landschappen kan het Vlaamse Gewest een landschapspremie verlenen voor :

1° het opmaken van het beheersplan ;

2° het uitvoeren van instandhoudings-, onderhouds-, herstel- en verbeteringswerkzaamheden die vermeld worden in het beheersplan ;

3° het uitvoeren van ontsluitings-, onderzoeks- en voorlichtingswerkzaamheden die vermeld worden in het beheersplan.

4° Er wordt een § 5 tot en met § 7 toegevoegd die luiden als volgt :

"§ 5. Voor de opmaak en de uitvoering van beheersplannen van erkende natuurreservaten

Voorzitter

zoals bedoeld in artikel 72, § 2, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu kan het Vlaamse Gewest een landschapspremie verlenen, voor zover ze conform zijn aan het advies van de administratie, bevoegd voor landschappen.

"De landschapspremie kan verleend worden voor :

- 1° het opmaken van een beschrijving van de cultuurhistorische of esthetische waarden van het landschap in het beheersplan ;
- 2° het uitvoeren, om cultuurhistorische of esthetische redenen, van de in het beheersplan van het natuurreservaat vermelde instandhoudings-, onderhouds-, herstel- en verbeteringswerkzaamheden.

§ 6. De onderhouds- of landschapspremie wordt toegekend aan de persoon die met goedkeuring van de betrokken eigenaars en houders van zakelijke en/of persoonlijke rechten, de door haar of hem aangevraagde werken uitvoert.

§ 7. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor het toekennen van de onderhouds- en landschapspremie."

– *Aangenomen.*

Artikel 10

In hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk Vbis ingevoegd dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK Vbis**Maatregelen voor algemene landschapszorg****Artikel 18quater**

§ 1. Voor maatregelen ten behoeve van de algemene landschapszorg kan de Vlaamse regering een financiële bijdrage toekennen aan de gemeenten.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van die financiële bijdrage.

Artikel 18quinquies

§ 1. Met het oog op het beleid inzake algemene landschapszorg, kan de Vlaamse regering een landschapsatlas en een landschapskenmerkenkaart voor het Vlaamse Gewest vaststellen.

De landschapsatlas is de atlas van de relictten van de traditionele landschappen, waarin de landschapskenmerken weergegeven worden voor zover deze een erfgoedwaarde hebben.

In de landschapskenmerkenkaart worden naast de landschapskenmerken die een erfgoedwaarde hebben ook andere ruimtelijk structurende landschapskenmerken opgenomen.

§ 2. Op basis van de landschapsatlas en de landschapskenmerkenkaart kan de Vlaamse regering voor maatregelen ten behoeve van de algemene landschapszorg een financiële bijdrage toekennen.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor het toekennen van die bijdrage.

Artikel 18sexies

"§ 1. Onverminderd de subsidiëring overeenkomstig het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, kan de Vlaamse regering aan een voorlopig of definitief erkend regionaal landschap, zoals bepaald in artikel 54 van dat decreet, een financiële bijdrage toekennen voor de algemene landschapszorg.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor het toekennen van die bijdrage."

– *Aangenomen.*

Artikel 11

In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In § 2, tweede lid worden de woorden : "met uitzondering van de verplichting om binnen de twee jaar een beheersplan op te stellen" geschrapt.

Voorzitter

2° Aan § 2 wordt een derde lid toegevoegd dat luidt als volgt :

"Voor beschermingsbesluiten, genomen met toepassing van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, wordt de lijst van de kadastrale percelen met eigendomstoestand gelijkgesteld aan het plan.

De bepaling van het vorige lid doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om de rechtsgeldigheid te betwisten van individuele rechtshandelingen, gesteld met toepassing van de wet van 7 augustus 1931, voor zover de betwisting in rechte is opgeworpen vóór de bekendmaking van het decreet van [...] tot wijziging van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen."

3° Er wordt een § 3 toegevoegd die luidt als volgt :

"§ 3. De Vlaamse regering kan voor het landschap karakteristieke gebouwen aanduiden in reeds beschermde landschappen.

Gebouwen die opgenomen zijn in de inventaris van het bouwkundig erfgoed en die gelegen zijn binnen reeds beschermde landschappen worden gelijkgesteld met voor het landschap karakteristieke gebouwen."

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Ik maak van de gelegenheid u te attenderen op de uitnodiging die u op uw banken hebt aangetroffen. Het betreft het bijeenroepen van de commissie voor Vervolgingen, vandaag om 12.30 uur in de Quinten-Metsijszaal.

Ik vraag bij deze aan de plenaire vergadering een afwijking op het verbod om een commissievergadering tegelijk met een plenaire vergadering te laten plaatsvinden. Aangezien deze commissie op het middaguur vergadert, zal de overlapping met de plenaire vergadering onbestaand of beperkt zijn.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging – 849 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Maes, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dit niet onbelangrijk ontwerp van decreet zal de taak van de gemeenten inzake de uitvoering van het integraal waterbeleid op het lokale niveau vergemakkelijken.

De essentie van het ontwerp van decreet is dat er werk wordt gemaakt van een betere subsidiëring van het afkoppelingsbeleid, dat is het scheiden van hemelwater en afvalwater. De gemeenten zullen worden ondersteund om dat mogelijk te maken. Daarnaast moeten er infiltratie-installaties komen en moet het grachtenstelsel worden geherwaardeerd.

In de commissie hebben we via amendering een hoorzitting georganiseerd met het Denderactiecomité over kleinschalige waterzuivering. Dat ligt in het verlengde van de resolutie die we hebben goedgekeurd over de wijziging van de beheersovereenkomst met Aquafin. Daarin wordt een resultaatsverbintenis met Aquafin vastgelegd. Dat is een opdracht voor de gemeentebesturen inzake riolering. Ze moeten instaan voor de kwaliteit van het aangeleverde influent, maar daarnaast ook taken opnemen inzake waterzuivering.

Voor het buitengebied hebben we er alle belang bij dat de gemeenten zelf hun verantwoordelijkheid opnemen en dat het monopolie van Aquafin wordt doorbroken. Kleinschalige waterzuiveraars kunnen een alternatief bieden. De gemeenten kunnen dus op het vlak van de waterzuivering een eigen beleid uitbouwen. Aquafin wordt daarom niet per definitie uitgesloten. Aquafin kan meedingen en dan zullen we nagaan wie de best beschikbare techniek te bieden heeft. Die kleinschalige waterzuiveringsini-

Malcorps

tatieve worden ondersteund, opdat er geen valse concurrentie zou zijn.

Het is ook belangrijk dat pilootprojecten voor kleinschalige waterzuivering alle kansen krijgen. Een aantal gemeenten is daar toch nog huiverig voor. Op deze manier krijgen ze aanschouwelijke voorbeelden die aantonen dat het echt kan werken.

We hebben een aantal verplichtingen om aan de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater te voldoen. Gezien de budgettaire situatie hebben we er alle belang bij af te stappen van een overgedimensioneerde aanpak en te kiezen voor het principe 'beter doen met minder'.

Ik verwijs ook naar de discussie over de nieuwe BTW-verplichtingen die misschien zullen worden opgelegd. We moeten de kosten voor waterzuivering zo laag mogelijk proberen te houden. De tijd dat we de problemen met veel beton te lijf gingen, is definitief achter ons. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In artikel 32duodecies van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren

ren tegen verontreiniging, ingevoegd bij decreet van 22 december 1995 en gewijzigd bij de decreten van 8 juli 1996 en 19 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt :

"In afwijking van de bepalingen van artikel 32septies kunnen de gemeenten, onder de voorwaarden vastgesteld door de Vlaamse regering, de taken vermeld in artikel 32septies, § 2, op zich nemen wat betreft rioolwaterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van maximum 2.000 inwonersequivalenten. Het Vlaamse Gewest kan onder de voorwaarden en in de verhouding die de Vlaamse regering vaststelt eveneens bijdragen in de kosten verbonden aan de bouw en de verbetering door de gemeenten van dergelijke kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties." ;

2° in § 2 wordt het tweede lid, 1° en 2° vervangen door wat volgt :

"1° het in overeenstemming zijn met het gemeentelijk en bovengemeentelijk waterbeleid, gericht op het duurzaam beheren van het oppervlaktewater en het grondwater ;

2° het aansluiten van vuilvracht via de rioleering op de waterzuiveringsinfrastructuur of het afkoppelen van hemel- of oppervlaktewater." ;

3° § 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§ 3. De in § 1 bedoelde gewestbijdrage, met inbegrip van de milieutechnische ondersteuning, mag niet meer bedragen dan 50 % van de totale kosten, tenzij het hemelwater en het afvalwater gescheiden worden. In dit laatste geval kan het percentage van 50 % opgetrokken worden tot :

a) 100 % voor :

i) een afvoersysteem voor de afvoer van uitsluitend afvalwater tot een maximaal debiet van 2 DWA, waarbij het hemelwater langs hetzelfde traject wordt afgevoerd door middel van een geherwaardeerd grachtenstelsel dat op een milieuverantwoorde wijze in stand wordt gehouden, of door middel van een gelijkwaardige oplossing ;

Voorzitter

ii) de aanleg van met dit afvoersysteem gerelateerde retentie- en/of infiltratievoorzieningen voor hemelwater ;

b) 75 % voor alle andere gescheiden rioleringsstelsels, waaronder begrepen worden :

i) een afvoersysteem voor de afvoer van afvalwater, waarbij het hemelwater langs hetzelfde traject wordt afgevoerd, bij voorkeur door middel van een geherwaardeerd grachtenstelsel dat op een milieuverantwoorde wijze in stand wordt gehouden of door middel van een gelijkwaardige oplossing ;

ii) de aanleg van met dit afvoersysteem gerelateerde retentie- en/of infiltratievoorzieningen voor hemelwater.

De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot het op een milieuverantwoorde wijze in stand houden van een geherwaardeerd grachtenstelsel ;

iii) de bouw en de verbetering van de in § 1 bedoelde kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties."

4° er wordt een § 4 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 4. Het Vlaamse Gewest kan bijdragen in de kosten voor het exploiteren van de in § 1 bedoelde kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties volgens de regels vast te stellen door de Vlaamse regering."

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In artikel 32terdecies van dezelfde wet, ingevoegd bij decreet van 22 december 1995, wordt § 1 vervangen door wat volgt:

"§ 1. Met betrekking tot de vaststelling van het in artikel 32duodecies, § 2 bedoelde subsidiëringsprogramma geldt de volgende procedure :

1° de Vlaamse Milieumaatschappij legt een ontwerp van subsidiëringsprogramma voor aan de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu, volgens de modaliteiten te bepalen door de Vlaamse regering ;

2° de Vlaamse regering stelt binnen de perken van de daartoe in de begroting ingeschreven kredieten het subsidiëringsprogramma vast, rekening houdend met de goedgekeurde meerjarenprogramma's opgemaakt door de VMM in overleg met de steden en gemeenten."

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Aan artikel 35bis van dezelfde wet, ingevoegd bij decreet van 25 juni 1992 en gewijzigd bij de decreten van 22 december 1993, 22 december 1995 en 22 december 2000, wordt een § 5 toegevoegd, dat luidt als volgt :

"§ 5. In afwijking van § 3 is vanaf het heffingsjaar 2000 geen heffing verschuldigd voor de lozing van opgepompt grondwater in het kader van bodemsaneringswerken en waarvoor een conformiteitsattest werd afgeleverd conform het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering."

– *Aangenomen.*

Artikel 5

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2002, met uitzondering van artikel 4, dat uitwerking heeft met ingang van heffingsjaar 2000.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, met de Bijlagen I, II en III, met de Protocollen en Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 21 juni 1999

– 909 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, met de Bijlagen I, II en III, met de Protocollen en Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 21 juni 1999.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Hostekint, verslaggever, heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, de Vlaamse regering heeft er een erezaak van gemaakt om in het licht van het Belgische voorzitterschap van de EU, dit verdrag nog goed te keuren voor het einde van het jaar.

Zwitserland kent een lange traditie van neutraliteit. Het land heeft zich steeds behoedzaam opgesteld tegenover de integratie via internationale organisaties. In 1992 werd de Europese Economische Ruimte opgericht waartoe de landen van de EG en van de EVA toetraden. Zwitserland kon het toetredingsverdrag echter niet goedkeuren wegens een negatief referendumresultaat. Daarom heeft het land geprobeerd om een nieuwe overeenkomst te sluiten met de EG.

Op 10 december 1998 werd een algemeen politiek akkoord bereikt. Er werden overeenkomsten uitgewerkt voor 7 sectoren : vrij verkeer van personen, goederen- en personenverkeer over het spoor en de weg, luchtvaart, de handel in landbouwproducten, wederzijdse erkenning van de overeenstemmingsbeoordeling, een aantal aspecten van overheidsopdrachten en wetenschappelijke en technologische samenwerking. De overeenkomsten werden in Zwitserland bij referendum goedgekeurd. Enkel de overeenkomst over het vrij verkeer van personen heeft een gemengd karakter in de Europese rechtsorde. Het is dan ook de enige overeenkomst waarvoor de instemming en de goedkeuring van de lidstaten is vereist.

De overeenkomst waarborgt de burgers van de EU en van Zwitserland het recht op toegang en tot verblijf op het grondgebied van de andere partij, en het recht op toegang tot de economische activiteiten. Aangezien het verdrag ook betrekking heeft op gemeenschaps- en gewestaangelegenheden, moet het Vlaams Parlement met het verdrag instemmen. De Zwitserse regering beschouwt de verdragen als het beginpunt voor een verdere samenwerking.

Tijdens de discussie in de commissie hebben een aantal commissieleden nogal wat kritiek geuit op het vreemdelingenbeleid van Zwitserland. In het verdrag wordt immers in een heel lange overgangsregeling voorzien – 12 jaar – en in de mogelijkheid tot kwantitatieve beperkingen tijdens die periode. In de commissie werd gesteld dat het er eigenlijk op neerkomt dat Zwitserland nog steeds weigerachtig staat tegenover vreemdelingen en dat het land enkel is geïnteresseerd in arbeidskrachten die over kapitaal en geld beschikken.

Een tweede punt van kritiek ging over het financiële beleid van Zwitserland. Het land is gekend voor een goed bank- en verzekeringswezen, maar het bankgeheim is er absoluut. Zwitserland blijft daardoor ook een land van fiscale fraude. Ook het sociaal beleid werd op de korrel genomen door een aantal commissieleden. Er werd gerefereerd aan de kwalijke rol van Swissair bij het faillissement van Sabena.

Voor de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden is het een frustrerende zaak dat geen amendementen kunnen worden toegevoegd aan een verdrag. We kunnen wel uren discussiëren over een verdrag of een overeenkomst, maar we kunnen er geen letter of komma aan veranderen. De commissie heeft zoals steeds geopteerd voor een realistische houding. De overeenkomst werd dan ook met unanimititeit goedgekeurd door de commissie. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, met de

Voorzitter

Bijlagen I, II en III, met de Protocollen en Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 21 juni 1999.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, de Bijlagen I, II, III, de Protocollen en de Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 21 juni 1999, zullen volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van sommige bepalingen inzake economie, wat de invoering van de euro betreft

– 941 (2001-2002) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen inzake economie, wat de invoering van de euro betreft.

De algemene bespreking is geopend. Het betreft hier een rechtstreekse behandeling in de plenaire zitting zonder dat dit eerst in commissie is besproken. We hebben in het verleden al een identiek ontwerp van decreet behandeld, wat meebrengt dat dit nu rechtstreeks in de plenaire zitting kan.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen inzake economie, wat de invoering van de euro betreft.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In artikel 18, § 1, van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie worden de bedragen "100 miljoen frank" en "750 miljoen frank" telkens vervangen door respectievelijk de bedragen "2.500.000 euro" en "18.750.000 euro".

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In artikel 36 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 17 augustus 1973, wordt het bedrag "100 miljoen frank" vervangen door het bedrag "2.500.000 euro".

– *Aangenomen.*

Artikel 4

In artikel 10, vierde lid, van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering, vervangen bij de wet van 10 februari 1981, worden de bedragen "100.000 frank" en "120.000 frank" telkens vervangen door respectievelijk de bedragen "2.500 euro" en "3.000 euro".

– *Aangenomen.*

Voorzitter– *Aangenomen.***Artikel 5**

In artikel 11bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, wordt het bedrag "50.000 frank" vervangen door het bedrag "1.250 euro".

– *Aangenomen.***Artikel 6**

In artikel 11ter van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 5 augustus 1981, wordt het bedrag "100.000 frank" vervangen door het bedrag "2.500 euro".

– *Aangenomen.***Artikel 7**

In artikel 20 van dezelfde wet worden de bedragen "20 miljard frank" en "twee miljard frank" vervangen door respectievelijk de bedragen "500.000.000 euro" en "50.000.000 euro".

– *Aangenomen.***Artikel 8**

In artikel 13, § 3, van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest wordt het woord "ECU" telkens vervangen door het woord "euro".

– *Aangenomen.***Artikel 9**

In artikel 3, § 2, b) en d), van het decreet van 15 april 1997 tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal wordt het woord "ECU" telkens vervangen door het woord "euro".

Artikel 10

In artikel 8, § 1, 2°, van hetzelfde decreet worden de bedragen "3 miljoen frank", "5 miljoen frank" en "40 miljoen frank" vervangen door respectievelijk de bedragen "75.000 euro", "125.000 euro" en "1.000.000 euro".

– *Aangenomen.***Artikel 11**

In artikel 8, § 1, 4°, van hetzelfde decreet wordt het bedrag "20 miljoen frank" vervangen door het bedrag "500.000 euro".

– *Aangenomen.***Artikel 12**

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de bedragen "3 miljard frank", "1 miljard frank" en "5 miljard frank" vervangen door respectievelijk de bedragen "75.000.000 euro", "25.000.000 euro" en "125.000.000 euro".

Artikel 13

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2002.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Johan Malcorps, Bruno Tobback, Patrick Lachaert en Jos Bex houdende vermindering van het gebruik van pesticiden door openbare diensten in het Vlaamse Gewest

– 611 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Malcorps, Tobback, Lachaert en Bex houdende vermindering van het gebruik van pesticiden door openbare diensten in het Vlaamse Gewest, waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd in voorstel van decreet houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Wille, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dit voorstel van decreet is een belangrijke aanzet om invulling te geven aan één van de vele aanbevelingen van de commissie ad hoc Milieu en Gezondheid. Daar werd als algemeen principe naar voren geschoven dat er in het Vlaams Gewest nood is aan een beleid inzake fysico-chemische hygiëne. Dat is een zwaar woord dat door professor Van Larebeke in de mond is genomen tijdens een hoorzitting. Het komt erop neer dat we geen vreemde stoffen die misschien gevaarlijk zijn voor de volksgezondheid, in onze directe leefomgeving willen. We moeten een beleid van chemische hygiëne voeren, zoals aan het begin van deze eeuw een algemeen hygiënebeleid is gevoerd. Dat heeft toen enorm bijgedragen aan een drastische verbetering van de volksgezondheid. Hetzelfde moet nu gebeuren met een hele reeks chemische stoffen die strikt genomen niet nodig zijn en die we uit onze leefomgeving moeten bannen.

Alhoewel verder wetenschappelijk onderzoek nog nodig is, is het al duidelijk dat een reeks van die chemische stoffen de immuniteit aantasten. Er is de laatste dagen weer veel verschenen over een toename van astma, allergieën en infectieziekten. Dan is het belangrijk om vast te stellen dat er schadelijke stoffen in onze omgeving circuleren die de immuniteit aantasten. Een aantal bacteriën ge-

dijt daarenboven ook beter onder invloed van de geleidelijke opwarming van de aarde.

Er zijn dus voldoende redenen om daarover een goed beleid te voeren. Dit voorstel van decreet is maar een kleine bijdrage. Er moet veel meer gebeuren dan alleen maar vaststellen hoeveel er wordt gespoten door de Vlaamse openbare besturen. De overheid moet een voorbeeldfunctie vervullen. We kunnen in elk geval iets doen aan de gifstoffen die worden gebruikt om het publiek domein vrij te houden van onkruid en ongedierte. Vroeger zijn er al besluiten verschenen, waaronder het bembesluit. Daarin wordt gepleit om minder pesticiden te gebruiken om bermen te onderhouden. Dat was natuurlijk bedoeld om de kwaliteit van de natuur te verbeteren. Een verbetering van de natuurkwaliteit was nodig en is nog steeds nodig. Dat wordt duidelijk als we het laatste natuurrapport bekijken. Er moet nog steeds heel wat gebeuren om de biodiversiteit te vrijwaren. Dat blijft een belangrijke doelstelling.

Steeds meer groeit het bewustzijn dat we het gebruik van een aantal stoffen moeten verminderen en zo mogelijk het gebruik van een aantal stoffen tot nul moeten reduceren om de volksgezondheid te beschermen. Volksgezondheid en biodiversiteit zijn natuurlijk niet los te koppelen van elkaar.

De NMBS, De Lijn en de afdeling Wegen en Verkeer zullen een inspanning moeten doen. Deze drie instanties gebruiken de grootste hoeveelheid verdelgingsmiddelen op het grondgebied van het Vlaams Gewest. Ze moeten een signaal krijgen. We moeten ze eens laten nadenken over de vraag of het echt nodig is al die producten te gebruiken. We moeten er hen toe aanzetten zo weinig mogelijk schadelijke middelen te gebruiken. Dat is in veel gevallen haalbaar.

Ook de gemeentebesturen zullen een belangrijke inspanning moeten doen. Ze hebben al inspanningen gedaan. Een derde van de gemeenten heeft zich al via het gemeentelijke milieuconvenant aangesloten bij een beleid dat de bedoeling heeft het gebruik van pesticiden te verminderen. In de nieuwe generatie milieuconvenants is voorzien in een intekenmogelijkheid. Er is ook in een financiële onderbouwing voorzien. Ik merk dat CD&V een amendement heeft ingediend waarin staat dat in een financiële compensatie moet worden voorzien. Het is niet onze bedoeling de gemeenten op kosten te jagen. In nieuwe milieuconvenants is dus in financiële ondersteuning voorzien voor de gemeenten die intekenen. Ik denk dat het gemeentelijk niveau ook zijn verantwoordelijkheid moet opne-

Malcorps

men. De gemeenten kunnen met elkaar samenwerken als het gaat om de aankoop van nieuw bestrijdingsmateriaal.

Wat zijn voorlopig de resultaten van de milieuconvenants? Een derde van de gemeenten heeft ingetekend. Uit de cijfers van de administratie Milieu blijkt dat de voorbije tien jaar het gemeentelijk pesticidengebruik met 17 percent is teruggedrongen. Dat is veel te weinig. In het tweede milieubeleidsplan staat dat tegen het jaar 2005 het pesticidengebruik met de helft moet worden verminderd. Bovendien moeten schadelijke pesticiden worden vervangen door minder schadelijke. Als we met de gemeentebesturen en de andere openbare besturen de reductie van 50 percent willen realiseren, zullen er nog extra inspanningen moeten gebeuren. Daarom zou het goed zijn als dit voorstel van decreet vandaag zou worden goedgekeurd.

In de commissie hebben wij een aantal amendementen goedgekeurd waarin staat dat de problematiek op realistische wijze moet worden benaderd. We kunnen inderdaad niet van vandaag op morgen een volledig verbod van het gebruik van pesticiden opleggen. Dat zou wel goed zijn, maar het is niet realistisch. We gaan uit van het principe dat het gebruik moet uitdoven. De verschillende openbare besturen moeten een reductieprogramma voorleggen waarin wordt verantwoord hoe het gebruik van pesticiden zal worden verminderd. De besturen kunnen de toestemming krijgen om gedurende een overgangperiode toch nog bepaalde middelen te gebruiken. De overgangstermijn waarin is voorzien, is volgens mij voldoende. Het principiële verbod zou immers pas echt van kracht worden op 1 januari 2004.

We hebben natuurlijk voorzien in een overmachtsbepaling. Bij ernstige acute plagen die de volksgezondheid of het milieu bedreigen, moet het bestuur zijn verantwoordelijkheid kunnen nemen en onmiddellijk in actie kunnen treden. Het is niet nodig een administratieve procedure te doorlopen alvorens kan worden opgetreden. Het bestuur in kwestie zal aan de administratie Milieu natuurlijk wel onmiddellijk melden dat het omwille van overmacht heeft moeten afwijken van het reductieprogramma.

Dit voorstel van decreet past in een algemener beleid, dat zowel op het Vlaams als het federaal niveau vorm moet krijgen. In het MINA-plan staat de verplichting om tegen 2005 een reductie met 50 percent te bereiken. Zoals de bevoegde minister

naar aanleiding van de commissiebesprekingen heeft gezegd, is er een Vlaams reductieprogramma. Dat plan geldt niet enkel voor de openbare besturen. De meeste bestrijdingsmiddelen worden gebruikt in de land- en tuinbouw, de industrie en door de gezinnen. Het voorstel van reductieprogramma voor het geheel van de administratie is klaar.

Er is een reeks van maatregelen. We zijn dus nog niet zover dat we terzake een beleid kunnen voeren, laat staan dat er al een pesticidedecreet is, waarin een aantal bepalingen staan opgenomen. In vergelijking met het MAP staan we in deze zaak nog niet zo ver. We moeten nog een aantal stappen zetten als we de totale reductie voor alle sectoren zowel kwantitatief als kwalitatief willen doorvoeren.

Wat dat betreft, zijn we geen voorlopers. In Nederland en de Scandinavische landen worden, met vallen en opstaan, al bepaalde maatregelen genomen. Het is immers geen gemakkelijk proces. We doen er goed aan onze achterstand zo snel mogelijk in te halen.

Ook op federaal vlak moeten er belangrijke inspanningen worden geleverd. Daar werd de keuze gemaakt om geen ecotaks te heffen op pesticiden. In plaats daarvan werd geopteerd voor een gefaseerde vermindering van een aantal schadelijke biociden en landbouwpesticiden. We verwachten daar binnenkort de resultaten van. Net zoals in het Vlaams MINA-plan, is in het federaal plan over de duurzame ontwikkeling een duidelijke doelstelling inzake de reductie van het gebruik van bestrijdingsmiddelen opgenomen.

Op de afgelopen Raad van Milieuministers werd beslist dat de screening van pesticiden op Europees niveau wordt verlengd tot 2008. Blijkbaar is dat noodzakelijk omdat men er op korte termijn niet uitgeraakt. Het was de bedoeling om alle mogelijk schadelijke stoffen en pesticiden te screenen om zo te bepalen welke er op termijn verboden moesten worden. Op dit moment is men er echter maar in geslaagd 30 van de 384 geïsoleerde stoffen te screenen. Dat is belachelijk weinig. Er wordt nu al gezegd dat tegen 2003 376 stoffen van de markt zouden moeten worden gehaald. Daar is men nu echter nog niet aan toe. De problemen op Europees, federaal en Vlaams niveau zijn dan ook immens.

Ik wil ook nog even ingaan op het probleem van het ongedierte. Dit voorstel slaat immers niet enkel op onkruid, herbiciden, het vrij houden van ge-

Malcorps

meente- of spoorwegen, het openbaar domein, enzovoort. In de commissie voor Leefmilieu zullen we dieper moeten ingaan op het probleem van het ongedierte. In Nederland wordt op dit moment de discussie gevoerd over de organisatie en de opdracht van firma's die zich bezighouden met de bestrijding van deze plaag. Er wordt immers vastgesteld dat het probleem mogelijk toeneemt omwille van de ruimtelijke aspecten, waardoor het ongedierte steeds meer in de huizen binnenkomt. Door de opwarming gedijen bepaald ongedierte en plagen meer. We moeten nagaan of er geen betere reglementering nodig is om dat probleem professioneel te bestrijden. We moeten ook bekijken wat de aangepaste remedie is om het probleem, dat misschien in omvang toeneemt, aan te pakken. Het kan niet de bedoeling zijn om steeds meer naar chemische oplossingen te grijpen.

De professionaliteit zou er juist in moeten bestaan dat er zoveel mogelijk preventief wordt gewerkt. Een aantal problemen zijn immers voorspelbaar. Ook moet worden geopteerd voor alternatieve bestrijdingsmethoden, zodat het ene probleem niet wordt vervangen door het andere.

Tot slot wordt in het decreet ook aandacht besteed aan de problematiek van het gebruik van bestrijdingsmiddelen thuis door de gezinnen. Op dat vlak is er nog veel sensibilisering nodig. Er worden eigenlijk nog veel te veel schadelijke stoffen gebruikt in huis. Een typevoorbeeld daarvan, waarvoor we ook al werden berispt bij de Noordzeeconferentie, is het gebruik van dichloorvos. Het gebruik hiervan neemt nog steeds toe, terwijl toch bekend is dat dat geen goede zaak is voor de gezondheid. Een ander voorbeeld is het gebruik van synthetische pyretroiden die worden gebruikt in muggenstekkers. Hiervoor worden ook op federaal niveau oplossingen gezocht.

Het is belangrijk dat zowel de Vlaamse overheid, bevoegd voor preventief gezondheidsbeleid, als de federale overheid hierbij sensibiliserend te werk gaat en mediacampagnes organiseert. Ook op gemeentelijk niveau heeft men de verantwoordelijkheid om dat mee te ondersteunen en de mensen op de hoogte te brengen van de nadelen van het gebruik van die pesticiden thuis. Het voorstel van decreet voorziet in meer middelen om de gemeenten op dat vlak ook aan te moedigen.

Ik hoop dan ook dat dit voorstel van decreet straks zal worden goedgekeurd. Ik denk dat we hiermee een bescheiden stap zetten in een beleid dat staat

voor meer algemene chemische hygiëne en het weren van schadelijke stoffen uit onze leefomgeving, omwille van het milieu, maar vooral omwille van de volksgezondheid. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooraf wil ik toch opmerken dat dit decreet verschillende keren aan bod is gekomen in de commissie. We konden echter geen beslissing nemen omdat de minister geen akkoord had met de regering. Opeens werd het hele voorstel dan herschreven via amendementen. Toen is er iets misgelopen : de amendementen zijn niet tot bij de commissarissen geraakt, ze kwamen pas aan op het moment dat er al was gestemd in de commissie. Dat is ook de hoofdreden waarom wij ons hier willen onthouden.

Er waren toch wel wat problemen. De inhoud van dit decreet is zeer relevant. Het is heel belangrijk dat we die reductie bij de openbare besturen erdoor krijgen. Het werk moet goed gedaan worden, maar niet overhaast. Blijkbaar was het nu een onderonsje van de meerderheid, zonder de oppositie erbij te betrekken.

Zoals ik in de commissie ook al zei, vind ik het spijtig dat de grootste groep van pesticiden niet wordt aangepakt. Ik heb het nu over de houtbeschermingsmiddelen. Ik weet wel dat de openbare besturen die niet zelf gebruiken, maar ze gebruiken wel veel hout dat ermee werd behandeld. Ik denk bijvoorbeeld aan de NMBS, die jaarlijks grote hoeveelheden behandelde eiken balken gebruikt als dwarsbalken.

In de commissie zei ik al dat de bestrijding van distels een groot probleem vormt. Ook onkruid en insecten kunnen grote problemen veroorzaken. De verplichting voor openbare besturen om distels te bestrijden, moet er wel blijven, maar er moeten ook middelen zijn om dat te doen. Als men bij heel veel van die dingen niet preventief ingrijpt, kan het gevolg zijn dat er achteraf in de ruime omgeving veel meer pesticiden moeten worden gebruikt. Dan zijn het de particulieren die moeten opruimen wat de openbare besturen hebben laten liggen.

Ik weet wel dat er vandaag heel veel mogelijk is met alternatieve middelen. Daaraan hangt echter een prijskaartje. Ik stel me de vraag hoe de NMBS haar sporen onkruidvrij kan houden als ze geen gebruik mag maken van herbiciden. Hoe kan ze dat doen en tegelijkertijd de veiligheid garanderen ?

Van Looy

Daar wordt echter niet op geantwoord, men gaat gewoon door op de ingeslagen weg. Omdat er een prijskaartje aanhangt, hebben wij een amendement ingediend waarin we vragen om dan ook in de nodige middelen te voorzien. De meeste gemeentebesturen in stedelijke gebieden hebben geen problemen met die middelen, maar in kleine gemeenten in landelijke gebieden zijn er wel grote problemen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar het grote probleem van de rupsen op eiken in de Noorderkempen de voorbije jaren. Men kan dan wel gedeeltelijk werken met biologische bestrijdingsmiddelen, maar het probleem wordt daarmee niet helemaal opgelost.

Ten slotte wil ik nog opmerken dat, door de herschrijving van het hele voorstel, de biologische bestrijdingsmiddelen apart komen te staan. Er is echter geen definitie voor biologische bestrijdingsmiddelen. Zijn dat alle bestrijdingsmiddelen die uit de natuur komen? Dan wil ik er toch wel op wijzen dat vele biologische bestrijdingsmiddelen veel giftiger zijn dan heel wat synthetische middelen. Volgens mij was dat een vergissing. Oorspronkelijk werd wel een duidelijke definitie gegeven.

Gemakkelijkshalve verwijzen de auteurs van het voorstel van decreet wat de strafbepalingen betreft naar het decreet inzake het natuurbehoud. Dat laatste heeft evenwel een welomschreven toepassingsgebied. Hier gaat het om de volksgezondheid. Die twee zaken zijn niet in overeenstemming met elkaar. Hoe zal dit probleem worden opgelost? In het decreet inzake het natuurbehoud is voorzien in gevangenisstraffen. Hoe zullen die worden uitgevoerd in het geval van openbare besturen? Zal de provinciegouverneur worden opgepakt als een arbeider een verboden bestrijdingsmiddel gebruikt? Volgens mij zou het beter zijn geweest wat rustiger te werk te gaan. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer Van Looy, in het decreet wordt nergens vermeld dat de bepalingen niet gelden voor houtbeschermingsmiddelen. U merkt terecht op dat houtbeschermingsmiddelen doorgaans geïmpregneerd zijn in allerlei houten objecten, bijvoorbeeld speeltuigen. Een overheid die dergelijke speeltuigen koopt, is dus slechts in tweede rang verantwoordelijk voor het gebruik van schadelijke stoffen. Niettemin moet volgens mij ook de mate waarin een bestuur geïmpregneerd hout vermijdt, worden verwerkt in de wette-

lijke regeling. De houtbeschermingsmiddelen zijn immers goed voor 80 percent van de biociden. Ook het creosotengebruik moet door een wettelijke regeling aan banden worden gelegd. De gemeenten kunnen op dit vlak nog heel wat vooruitgang boeken.

De NMBS lijkt toch in staat te zijn haar pesticidengebruik te verminderen. Dit voorstel van decreet is geïnspireerd door een Brusselse ordonnantie, en in het Brussels Gewest verbruikt de NMBS inderdaad minder pesticiden. Niemand zegt dat de NMBS helemaal niet meer mag spuiten. Ze moet alleen beter nadenken over haar pesticidengebruik en een goed onderbouwd programma indienen bij het Vlaams Gewest.

De eikenprocessierupsen kunnen het best worden bestreden door preventie. Bestrijdingsmiddelen zijn minder doeltreffend.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit voorstel van decreet steunt op metingen van de Vlaamse milieuadministratie, waaruit blijkt dat pesticiden vandaag in het hele milieu terug te vinden zijn in grote hoeveelheden, niet het minst in de oppervlaktewateren. Een vermindering van het pesticidengebruik door de openbare diensten is zeker nodig. De vraag is alleen hoe dit doel het best kan worden bereikt.

Bij de besprekingen ter voorbereiding van dit voorstel van decreet heb ik erop gewezen dat het van groot belang is te weten van welke stoffen het gebruik moet worden tegengegaan. Wat willen we eigenlijk bereiken? Welke pesticiden gebruiken de openbare diensten? Welke daarvan kunnen beter niet meer worden gebruikt? Een inventaris van het gebruik van pesticiden en bestrijdingsmiddelen is daarom strikt noodzakelijk. Volgens minister Dua bestaat die ook.

Navraag bij het federaal ministerie van Middenstand en Landbouw wijst evenwel uit dat zo'n inventaris helemaal niet bestaat. Het ministerie deelde mij overigens mee dat wordt overwogen de pesticiden wettelijk onder te verdelen in drie groepen: middelen voor professioneel landbouwgebruik, voor professioneel niet-landbouwgebruik en voor amateurs. Het zou wellicht verstandig zijn geweest pas na deze opsplitsing en op het moment dat er een degelijke inventaris bestaat, de hier voorgestelde reductie in te voeren.

Van den Eynde

Onze fractie is niet gekant tegen een vermindering van het pesticidgebruik als er alternatieve bestrijding mogelijk is. Dit voorstel van decreet begint echter met een vermindering en leidt uiteindelijk tot een verbod, hoewel het mogelijk is uitzonderingen aan te vragen. Het getuigt niet van een positieve ingesteldheid ten aanzien van de gemeentebesturen, zoals wel het geval is voor de milieuconvenants.

Onze fractie oordeelt dat in het milieuconvenant het pesticidgebruik met extra financiële stimulanzen moet worden bijgestuurd. De gemeentebesturen zijn daar gevoelig voor. Onze fractie wil een duidelijke inventaris van het gebruik van bestrijdingsmiddelen opmaken. Alleen op die manier kunnen tot een correcte en efficiënte reductie komen. Onze fractie is bereid om in de toekomst, samen met alle andere fracties, naar een oplossing voor het teveel aan pesticiden in het leefmilieu te zoeken. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik wijs erop dat reeds heel wat studiewerk over pesticiden is verricht en dat de nodige inventarissen aanwezig zijn. De heer Jan Peeters heeft als staatssecretaris voor Leefmilieu tijdens de vorige legislatuur een uitgebreide inventaris, met de nodige cijfers over het gebruik door de gemeenten en de aard van de stoffen, laten opstellen. Dezelfde cijfers vinden we terug in het reductieprogramma dat op Vlaams niveau is gemaakt.

Er zijn dus heel wat gegevens bekend. We moeten hier besluiten uit trekken en een aantal maatregelen in het kader van een gemeentelijk pesticidenreductieprogramma nemen. Sommige gemeenten hebben dit reeds gedaan. Ik verwijs naar de gemeente Herent. Deze gemeente heeft een meer verfijnde inventaris van de gebruikte stoffen opge maakt. Op een bepaald moment moeten er conclusies worden getrokken.

Ik wijs er nog op dat een overmatig gebruik van pesticiden ook kosten met zich meebrengt. Ik denk daarbij aan de vervuiling van de oppervlaktewateren of het grondwater. Pesticiden verminderen betekent vaak ook kosten besparen die nu op de gemeenschap worden afgewenteld. Via een bewust pesticidenreductiebeleid kunnen deze kosten vermeden worden. Dit mag ook eens worden gezegd.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Het gaat om een brief van het ministerie van Middenstand en Landbouw waarin vermeld staat dat er geen inventaris bestaat.

Ik heb ook aan minister Dua zo'n inventaris gevraagd, maar zij kon mij die evenmin bezorgen. Tot op heden hebben wij geen inventaris ontvangen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° bestrijdingsmiddel : elke stof bestemd voor de vernietiging of de aantasting van het metabolisme van schadelijk geachte dieren, planten, micro-organismen of virussen ; in deze definitie zijn onder meer begrepen : de fytofarmaceutische producten, de insectenverdelgers, de schimmelwerende middelen, de herbiciden, de groei-regelaars, de nematiciden, de mollusciciden, de rodenticiden, de repellenten ; de volgende stoffen worden niet beschouwd als bestrijdingsmiddelen in de zin van dit decreet : biologische bestrijdingsmiddelen ; stoffen bestemd voor de specifieke bestrijding van levende organismen die gebouwen of woningen infesteren of die mens of dier parasiteren ;

Voorzitter

- 2° openbare diensten : alle publiekrechtelijke rechtspersonen actief op het grondgebied van het Vlaamse Gewest ;
- 3° reductieprogramma voor bestrijdingsmiddelen : een programma tot vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen of tot wijziging van het soort van bestrijdingsmiddelen dat wordt gebruikt, opgemaakt door een openbare dienst, met het oog op de bescherming van mens en milieu.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Op het grondgebied van het Vlaamse Gewest en onverminderd de bevoegdheid van de Vlaamse regering om het gebruik te reglementeren van andere stoffen die giftig of gevaarlijk zijn voor mens en milieu, is het voor alle openbare diensten verboden gebruik te maken van bestrijdingsmiddelen :

- a) in de openbare parken en plantsoenen ;
- b) op minder dan 6 meter van waterlopen, vijvers, moerassen of andere oppervlaktewaters ;
- c) op wegranden, bermen en andere terreinen van het openbare domein die deel uitmaken van de weg of er bij horen, autosnelwegen, waterwegen en spoorwegen inbegrepen ;
- d) in natuur- en bosgebieden of kwetsbare gebieden zoals vallei- of brongebieden, zoals bedoeld in het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het bosdecreet van 13 juni 1990 ;
- e) op de terreinen die al dan niet behoren tot het openbaar domein, waarvan een overheid eigenaar, vruchtgebruiker, pachter, opstalhouder of huurder is en die voor openbaar nut worden gebruikt of horen bij een gebouw dat voor openbaar nut wordt gebruikt.

Dit verbod gaat in vanaf 1 januari 2004.

Onverminderd de geldende wetgeving, in geval van acute en redelijkerwijze niet te voorziene plagen die een gevaar inhouden voor mens en/of milieu of in het geval van situaties die een ernstige bedreiging vormen of kunnen vormen voor de veiligheid

van de mens en waarvoor tegelijkertijd geen afdoende alternatieve bestrijdingswijzen voorhanden zijn, kan de openbare dienst tijdelijk van dit verbod afwijken, mits de dienst dit onmiddellijk meldt aan de minister bevoegd voor leefmilieu.

De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen inzake de gevallen waarin het vorige lid van toepassing is en inzake de tijdelijkheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

De openbare diensten bezorgen aan de minister bevoegd voor leefmilieu ten laatste tegen 1 juni 2003 een reductieprogramma voor bestrijdingsmiddelen voor hun dienst. Dit programma bevat de nodige maatregelen om uitvoering te geven aan het verbod zoals bepaald in artikel 3. Een openbare dienst kan in het reductieprogramma een afwijking vragen op het verbod bepaald in artikel 3, eerste en tweede lid. De openbare dienst verstuurt daartoe het reductieprogramma bij aangetekend schrijven naar de minister bevoegd voor leefmilieu, die er binnen de drie maand en na ontvangst uitspraak over doet. De beslissing van de minister bevoegd voor leefmilieu wordt binnen de vijftien dagen bij aangetekend schrijven bezorgd aan de openbare dienst die een afwijking aanvraagt. Bij gebrek aan tijdige betekening aan de openbare dienst, wordt het reductieprogramma voor bestrijdingsmiddelen geacht te zijn goedgekeurd.

De Vlaamse regering kan nadere regels vastleggen inzake inhoud en procedure van een reductieprogramma voor bestrijdingsmiddelen.

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 1

voorgesteld door de heren Jef Van Looy,
Erik Matthijs en Eric VanRompuy

In artikel 4 wordt de laatste zin vervangen door de zin die luidt als volgt :

"De Vlaamse regering zal nadere regels vastleggen inzake inhoud en procedure van een reductieprogramma voor bestrijdingsmiddelen en ze voorziet tevens in de nodige financiële middelen voor de

Voorzitter

opmaak en de uitvoering van dit reductieprogramma voor bestrijdingsmiddelen."

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 5

De Vlaamse regering trekt financiële stimuli uit voor gemeenten die informatiecampagnes opzetten ten behoeve van particulieren, met de bedoeling het gebruik van bestrijdingsmiddelen door de huishoudens terug te dringen.

– *Aangenomen.*

Artikel 6

Alle schendingen van dit decreet worden onderzocht, vervolgd en bestraft overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Carl Decaluwe, Marino Keulen, Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en mevrouw Margriet Hermans houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, en van het decreet van 7 juli 1998 houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995

– 890 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Decaluwe, Keu-

len, Vandebossche, Vermeulen en mevrouw Hermans houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, en van het decreet van 7 juli 1998 houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Ridder, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Decaluwe, Keulen, Vandebossche, Vermeulen en mevrouw Hermans houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, en van het decreet van 7 juli 1998 houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In artikel 37, derde lid, van de decreten betreffende de radio en televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, ingevoegd bij decreet van 18 mei 1999, worden de woorden "31 december 2001" vervangen door de woorden "31 december 2002".

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In artikel 21, § 1, tweede lid, van het decreet van 7 juli 1998 houdende wijziging van de decreten be-

Voorzitter

treffende de radio en televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, gewijzigd bij decreet van 15 december 1998, worden de woorden "31 december 2001" vervangen door de woorden "31 december 2002".

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Robert Voorhamme, André Denys, Johan Malcorps en Jan Loones houdende opheffing van artikel 5bis van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening
– 923 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Voorhamme, Denys, Malcorps en Loones houdende opheffing van artikel 5bis van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Aperen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het voorstel van decreet dat nu voorligt is kort, maar belangrijk. Door het opheffen van artikel 5bis van de wet van 10 maart 1925 is door het decreet van 22 december 1999 dat artikel ingevoegd. Dat ging toen om de verplichting om 110 kilowattuur elektriciteit gratis ter beschikking te stellen van de laagspanningsgebruikers.

Dit voorstel van decreet wil die maatregel opheffen. Dit is nodig, daar de Vlaamse regering op 19 oktober 2001 bij besluit akkoord is gegaan om een nieuwe regeling in te voeren inzake de gratis levering van elektriciteit aan laagspanningsgebruikers, die naar ik meen op de quasiunanimiteit van dit

parlement kan rekenen. Het gaat hier namelijk om de regeling om 100 kilowattuur per gezin aangesloten op het distributienet vrij te stellen, vermeerderd met 100 kilowattuur per gezinslid dat gedomicilieerd is op het adres.

Deze maatregel is slechts mogelijk als artikel 5bis wordt opgeheven. Dit was niet te realiseren via het programmadecreet, omdat we terzake een zekere orthodoxie hanteren. Dus moest er een nieuw voorstel van decreet worden ingediend opdat de maatregel vanaf 1 januari 2002 van kracht zou kunnen worden. Dit is een bijzonder sociale maatregel, die voortgaat op de weg inzake lasten en belastingen die de Vlaamse regering en dit parlement al enige tijd hebben ingeslagen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Nee*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Voorhamme, Denys, Malcorps en Loones houdende opheffing van artikel 5bis van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Artikel 5bis van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening, ingevoegd bij het decreet van 22 december 1999, wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2002.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Robert Voorhamme, André Denys, Johan Malcorps en Jan Loones houdende wijziging van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000 wat betreft de medewerking van de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen van netbeheerders en houders van een leveringsvergunning – 924 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Voorhamme, Denys, Malcorps en Loones houdende wijziging van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000 wat betreft de medewerking van de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen van netbeheerders en houders van een leveringsvergunning.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Aperen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Voorhamme, Denys, Malcorps en Loones houdende wijziging van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000 wat betreft de medewerking van de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen van netbeheerders en houders van een leveringsvergunning.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Aan artikel 19 van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn verlenen hun medewerking aan de netbeheerders en aan de houders van een leveringsvergunning voor de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen, bedoeld in 1° en 2° van het eerste lid. De Vlaamse regering bepaalt de vorm waarin die medewerking zal bestaan."

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op de datum van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Patricia Ceysens, de heren Jacques Laverge, Robert Voorhamme, André-Emiel Bogaert en mevrouw Veerle Declercq betreffende de invoering van een systeem van dienstencheques en de inschakeling van de reguliere bedrijfssector in de markt van diensten aan personen – 681 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Ceysens, de heren Laverge, Voorhamme, Bogaert en mevrouw

Voorzitter

Declercq betreffende de invoering van een systeem van dienstencheques en de inschakeling van de reguliere bedrijfssector in de markt van diensten aan personen dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het Vlaamse regeerakkoord van 13 juli 1999 met betrekking tot de werkgelegenheid in de diensteneconomie ;
- gelet op de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 2000, inzonderheid richtsnoer 12 ;
- rekening houdend met het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie ;
- rekening houdend met het aangekondigde wetsontwerp tot bevordering van nabijdiensten en -banen ;
- gelet op de potentiële werkgelegenheidsmogelijkheden voor lagergeschoolde werkzoekenden ;
- overwegende dat de diensten aan personen aan de consument moeten worden aangeboden tegen een aanvaardbare prijs en op een administratief eenvoudige wijze ;
- overwegende dat de hervorming van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen noodzakelijk is, met het oog op meer marktconforme functionering en een betere doorstroming van werklozen naar de reguliere arbeidsmarkt ;
- overwegende dat het noodzakelijk is om een fiscaal neutrale keuze tussen diensten- en PWA-cheques aan de consument te kunnen garanderen ;
- overwegende dat de marktsector momenteel vrijwel volledig afwezig blijft bij het aanbieden van diensten aan personen, ofschoon de sector daar een belangrijke toegevoegde waarde zou kunnen bieden ;
- vraagt de Vlaamse regering :

1° in samenwerking met de federale regering een snelle implementatie van een systeem van dienstencheques te realiseren waarin

privé-ondernemingen worden ingeschakeld in de markt voor diensten aan personen ;

- 2° voldoende financiële middelen uit te trekken voor de operationalisering en de functionering van het systeem ;
- 3° een maximale invulling te geven aan de activiteiten die op basis van een federale lijst kunnen worden geselecteerd door de gewesten ;
- 4° er bij de federale regering op aan te dringen om een evenwaardige fiscale aftrekbaarheid van diensten- en PWA-cheques te garanderen voor de consument ;
- 5° er bij de federale regering op aan te dringen om de werking van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen bij te sturen met het oog op hun integratie in het systeem van dienstencheques, die in Vlaanderen via de lokale werkwinkels verspreid zullen worden.

De bespreking is geopend.

De heer De Cock, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen om 15 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERZOEKSCHRIFT betreffende de toegankelijkheid van informatie die door de VRT via teletekst of internet wordt aangeboden

– 945 (2001-2002) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport over het verzoekschrift betreffende de toegankelijkheid van informatie die door de VRT via teletekst of internet wordt aangeboden.

De heer Decaluwe, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Voorzitter

De heer Lauwers, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De plenaire vergadering neemt akte van het commissieverslag.

De heer Lauwers, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De plenaire vergadering neemt akte van het commissieverslag.

VERZOEKSCHRIFT betreffende de erkenning van de Vlaamse Leeuw als Vlaams volkslied – 946 (2001-2002) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport over het verzoekschrift betreffende de erkenning van de Vlaamse Leeuw als Vlaams volkslied.

De heer Decaluwe, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.30 uur.*
